

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom vsakega mesca

Izdaja Katoliška bukvarna
Tiska Katoliška tiskarna

Stane: za celo leto K 2.-; za Nemčijo K 2.50;
za Ameriko in vse ostale zunanje kraje K 3.-.

Spisi in dopisi se pošiljajo uredništvu,
naročnina in darovi pa upravnistvu
Bogoljuba v Ljubljani

Spisi se morajo poslati do 10., dopisi do
15. prejšnega meseca.

Prodajalna „Katol. tiskov. društva v Ljubljani“ (H. Ničman)

priporoča razne molitvenike lastne zaloge po znatno znižanih cenah:

Zvonček nebeški, lična vezava, rud. ob. 90 h, zlata K 1'20.

Sveta nebesa, priročna oblika, precej debele črke, rudeča obreza K 1.— po pošti 10 h več.

Jezus na križu, moja ljubezen velike črke, sred. oblika, rudeča obreza K 1'10, zlata K 1'60 po pošti 20 h več.

Pravi služabnik preč. Device Marije rud. ob. K 1'20, zl. K 1'60, po pošti 20 h več.

Nebeška mana rudeča obreza K 1.— po pošti 20 h več.

Marija naša pomočnica debelejša črke, rud. ob. K 1'30, zl. K 1'60, po pošti 20 h več.

Zgledne molitvene bukve rud. ob. K 1,80, zlata K 2'50, po pošti 20 h več.

Hvaljen bodi Jezus Kristus rud. ob. K 1'50, zl. K 2.— po pošti 20 h.

Cvetlice, šmarnična pobožnost, s sv. mašo in križ. potom, rud. ob. K 1'40, zl. K 1'80, po pošti 20 h več.

Vedno čiščenje, rud. ob. K 1'50, zl. K 2.—, po pošti 20 h več.

Po tu navedenih cenah se bo prodajalo le do 15. maja t. l.

431

3774

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

priporočata svojo največjo **zalogo** zgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke in novosti v konfekciji za dame.

Bogata zaloga

3263

šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev

pri

IV. Jax & sin
Ljubljana,
Dunajska cesta 17.

Svoji k svojim! Svoje cenjene odjemalce opozarjam tem potom, naj se nikar ne dajo prevariti po bahati reklami tuje konkurence, ki večkrat ne izpolni svojih obljub. Naj se torej vsakdo pri nakupu **ur, verižic** in druge **zlatnine** zaupno obrne na podpisane in gotovo bo zadovoljen. 186

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 4. **L. Vilhar, urar.**

Najsigurnejša prilika za štedenje!

Vzajemno podp. društvo v Ljubljani

registrov. zadr. z omejenim poroštvom, Kongresni trg 19
sprejema vsak delavnik od 8.—12. ure dopoldne hranilne vloge ter jih obrestuje

 po 4 $\frac{1}{2}$ %

to je i daje za 100 K 4 K 50 h na leto. — Druge hranilne knjižice
se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Rentni
davek plača hranilnica sama. 3458

Kanonik Kalan Andrej, l. r., predsednik
Kanonik Sušnik Janez l. r., podpredsednik.
Dr. Franc Dolšak, zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Največja in najstarejša tovarna lon-
čenih pečij in raznih lončenih izdelkov

AVGUST DRELSE

Mnogokrat
odlikovana

V LJUBLJANI

Mnogokrat
odlikovana

priporoča se slavnemu občinstvu in prečast. duhovščini v naročila na

štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih barvah in vzorcih najbolj
strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem, samo-
stanom in šolam dovoljujem znaten popust.

3460

Ilustrovani ceniki na razpolago.

Mesečni koledar za marec 1910.

	Dan	Godovi	Celodnev. češč. presv. R. T.		Razne slovesnosti
			ljubl. škof.	lavant. škof.	
1	Torek	Albin, škof	Šmarjeta	Buče	
2	Sreda	(Sredpostna) Simplicij, papež	Sv. Trojica p. Mokr.	Polje	
3	Četrtek	Agapeta s tov.; Kunigunda, ces.	Št. Jošt p. Vrhnik	Zagorje	
4	Petek	Petere rane N. G. J. K.; Kazimir	Krško	Prevorje	
5	Sobota	Evzebij, škof	Toplice		
6	Ned.	4. postna (sredpostna), Fridolin	Št. Jurij p. Kranju	Hoče	
7	Pondelj.	Tomaž Akvinski, cerkv. učenik	Bučka	Cirkovci	
8	Torek	Janez od Boga, spoznavalec	1/2 Kandija 1/2 hiral.		
9	Sreda	Franciška Rimska, vdova	Javorje nad Loko	Črna gora	
10	Četrtek	40 mučencev	Ledine		
11	Petek	Presv. Kri N. G. J. K.	Osilnica	Št. Janž	
12	Sobota	Gregor I., papež	Sv. Gregor		
13	Ned.	5. postna (tiha) Rozina, vdova	Sv. Križ n. Jesenic.	Sv. Lovrenc na	
14	Pondelj.	Matilda, kraljica	Spočnji Log	Drav. polju	
15	Torek	Klemen Hofbauer, spozn.	Kočevje, redov.	Slivnica	
16	Sreda	Hilarij in Tacijan	Novomesto		
17	Četrtek	Patricij, škof	Velike Poljane	Fram	
18	Petek	Sedem žalosti B. D. M.	Stari trg p. Poljan.		
19	Sobota	Jožef, ženin B. D. M.	Jozefinšče		
20	Ned.	6. postna (cvetna) Feliks s tov.	Suhor	Braslovče	
21	Pondelj.	Benedikt, opat	Stranje		
22	Torek	Benvenut, škof	Zatičina	Vransko	
23	Sreda	Viktorijan, mučenec	Kresnice		
24	Četrtek	† Vel. četrtek Gabrijel,	Tržič	Sv. Pavel	
25	Petek	† Vel. petek	Ljublj. frančiškani		
26	Sobota	† Vel. sobota	Vel. Dolina	Sv. Martin na	
27	Ned.	Vstajenje Gosp. - Velika noč	Št. Rupert	Paki	
28	Pond.	Vel. ponedeljek. Janez Kap.	Leskovec		
29	Torek	Ciril, škof, mučenec	Salezijanci	Sv. Jurij	
30	Sreda	Angela, fol., vdova	Hinje		
31	Četrtek	Modest, škof; Balbina, dev.	Velesovo	Sv. Andraž	

Odpustki za marec 1910.

3. Četrtek, I. v mescu. Popolni odpustek udom brat. presv. Rešnjega Telesa v brat. cerkvi, če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

4. Petek, I. v mescu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki gredo k spovedi in svetemu obhajilu, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presvetega Srca in molijo v namen sv. očeta; udom brat. presv. Srca Jezusovega danes ali prvo nedeljo pod navadnimi pogoji; b) udom brat. presv. Rešnjega Telesa, kakor včeraj.

5. Sobota. Danes in vsako soboto v postu popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

6. Nedelja, I. v mescu. Sv. Koleta, devica 2. reda sv. Franciška. Popolni odpustek tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni cerkvi. Udom rožnovenške bratovščine trije popolni odpustki: I. če v bratovski kapeli molijo v namen sv. očeta; II. če so pri mesečni procesiji; III. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim presv. Rešnjem Telesom. — Popolni odpustek tudi onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

9. Sreda. Sv. Katarina Bol., devica 2. reda svetega Franciška. Tretjerednikom popolni odpustek, kakor 6. dan t. m.

12. Sobota. Sv. Gregorij, papež. Popolni odpustek udom brat. presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi.

13. Tiha nedelja. Popolni odpustek a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom brat. žalostne Matere božje s črnim škapulirjem.

19. Sobota. Sv. Jožef. Tretjerednikom vesoljna odveza. Popolni odpustek: a) udom brat. presv. Rešnjega Telesa, kakor I. četrtek; b) udom brat. presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; spovednik more namesto molitve v bratovski cerkvi določiti kako drugo dobro delo; c) udom družbe sv. Definstva; d) udom škapulir. brat. karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; f) udom brat. Srca Marijinega; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom brat. za duše v vicah.

24. Veliki četrtek. Popolni odpustek dobi: a) kdor danes eno uro moli ali premišluje v spomin, da je ta dan Jezus postavil zakrament presv. Rešnjega Telesa; izpoved in sveto obhajilo danes ali pa drugi teden; b) vsi, ki danes ali jutri obiščejo „božji grob“ in molijo v namen sv. očeta; spoved in sv. obhajilo danes ali na velikonočno nedeljo; c) udom škapulirske bratovščine karmelske Mat. božje v bratovski ali farni cerkvi; d) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; e) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijonskih cerkva.

25. Veliki petek. Kdor danes popoldne od 3. ure naprej ali jutri do enajste ure dopoldne žalostni Materi božji vsaj pol ure dela družino s molitvijo ali premišljevanjem, dobi popolni odpustek tisti dan, ko opravi velikonočno spoved in gre k sv. obhajilu. — Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

27. Velika noč. Tretjerednikom vesoljna odveza. Popolni odpustek a) vsem, ki morejo dobiti odpustke rimskih štacijonskih cerkva; b) udom rožnovenške bratovščine trije odpustki v bratovski cerkvi, in razen tega še en popola odpustek; c) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cer-

V sveto deželo!

Verni Slovenci!

Glejte, gremo gori v Jeruzalem.
Luka 18, 31.

Stopamo pred Vas z veselim oznanilom: V sveto deželo pojdemo! — Pred dvema letoma smo bili v Lurdu. Pod božjim in Marijinim varstvom se je naše romanje izvršilo srečno; romarji so bili polni zadovoljnosti in hvaležnosti, da jim je bilo dano videti blaženi kraj Marijinega prikazanja.

Je pa še neki drug kraj na zemlji, kamor nas vleče srce, kjer doslej Slovenci še nismo bili. To je dežela, katero že pridevek „sveta“ dežela odlikuje od vseh drugih; dežela, katero je večna Beseda, ko je meso postala in med nami prebivala, počastila s svojim 33-letnim bivanjem; dežela, v kateri se je zgodilo največje delo človeške zgodovine in najlepše delo usmiljenja božjega: odrešenje človeškega rodu; dežela, katero je Bog sam namakal s svojo krvjo. Dežela, o kateri smo že kot otroci slišali toliko pripovedovati v svetopisemskih zgodbah; dežela, katero imamo vedno pred očmi v nedeljskih evangelijih; dežela, za katero so stotisoči kristjanov srednjega veka v križarskih vojskah lili kri in darovali življenje.

Kdo izmed nas si ni že želel biti tam in gledati svete kraje, ki so tolikokrat v našem duhu?

Verni Slovenci! Zdaj je priložnost. Posamezniku je težko iti. V družbi domačih ljudi je to lahko. Zato napravljamo v tem letu

I. skupno slovensko romanje v sveto deželo.

Romanje bo trajalo od 2. do 21. septembra.

Z ozirom na prostor na ladji se sprejme: 44 oseb v I., 142 v II., 350 v III. razred. Skupaj 536.

Troški romanja so: I. razred **450 K**, II. **400 K**, III. **280 K**.

Za tako dolgo potovanje jako nizka cena. S tem je plačano vse: vožnja, hrana, prenočišče in drugo.

Sprejemajo se samo zdrave osebe obojega spola.

Čas za priglasenje je od 1. aprila do 15. julija.

Kdor se prihlasi, bo takoj dobil še natančnejše pojasnilo o pogojih in razmerah romanja.

Vsa pisma v tej zadevi naj se naslovljajo: Odbor za jeruzalemsko romanje v Ljubljani.

Verni Slovenci! Lepa prilika se vam nudi. Čas je ugoden, cene nizke, pot sama vabljiva. Stali bomo na mestu, kjer je Devica povila božje Dete in ga položila v jaslice, in na mestu, kjer je stal križ, drevo življenja za človeški rod — najsvetejši mesti za kristjana. Komur razmere pripuščajo, se pridruži svetemu potovanju!

V Ljubljani 15. januarja 1910

Dr. Anton Bonaventura Jeglič

knez in škof ljubljanski,
vodja romanja.

Janez Ev. Kalan,

urednik „Bogoljuba“ in „Zlate dobe“
tajeinik in blagajnik.

P. Placid Fabiani

provincijal frančiškanov,
duhovni oče.

Jeruzalem.

Ljudska romanja v Jeruzalem.

Če se spomnimo na Sveto deželo, ustavijo se naše misli najpoprej v Jeruzalemu. In če smo tam, ozira se koprneče naše oko v duhu na sever, tri dni hoda gori v Nazaret, potem pa hitro dve uri hoda na jug v preljubki Betlehem!

Tako je bilo v vseh časih krščanstva, od tistih dob, ko je pobožna romarica, častitljiva 80-letna starčica sv. Helena, mati carja Konstantina, prišla v Jeruzalem (332—335 po Kr.), do današnjega dne. V nekaterih dobah je bilo romanje v Jeruzalem prav težavno in nevarno. Hudo pa se je zlasti začelo goditi romarjem, ko so se leta 1073. divji Zeldčuki (Turki) polastili Svete dežele.

Začele so se križarske vojske. Z rdečim križem na prsih in s klicem: Bog hoče! je šlo skozi 200 let nad pet milijonov krščanskih junakov prelivat svojo kri za Sveto deželo, zastonj! Od leta 1291., ko je bila kristjanom odvzeta zadnja njih opora (trdnjava Akkon), je Sveta dežela stalno v turški oblasti. Romanje pa ni prenehalo, dasi se je moral vstop v cerkev božjega groba odkupiti s težkimi cekini. Komur pa je zmanjkalo za vstopnino, je umiral gladu pred mestnimi vrati in bil pokopan na »njivi lončarjevi« (Hakeldama). V zadnjih stoletjih je izvrševala Francija pokroviteljstvo (protektorat) nad Sveto deželo, to se pravi: oskrbovala je obrambo krščanskih romarjev vseh evropskih narodnosti.

Kar se pa godi približno od leta 1880., je v Evropi še vse premalo znano in uvaževano; v slovenski javnosti ne vem, če je sploh že prišlo v pretres, dasi bi to že davno ne bilo odveč, če si želimo tudi mi le najmanjšega koticčka med narodi pod milim solncem Svete dežele.

Gre se namreč za novo osvojitve cele Svete dežele od strani krščanske Evrope.

Kar ni doseglo pet milijonov križarjev v teku 200 let, to se mogoče doseže mirnim potom v teku najmanj sto let.

Ali to delo izvršuje vsak narod (Francozi, Angleži, Rusi, Italijani, Grki i. dr.) zase na svoj račun!

Svetišča so že davno razdeljena in v lasti pojedinih narodov. Zdaj se kupuje dežela kos za kosom, se obljudi z Evropejci, sicer pa z evropsko izšolanimi domačini.

Rusi so že najmanj 50 let na delu. Cesar doma nimajo, namreč urejenega ljudskega šolstva, imajo v Sveti deželi, in rusko učiteljsko pripravnico v Nazaretu zapušča vsako leto najmanj 20 dobro izšolanih arabskih mladeničev, domačinov ruskega mišljenja. Eno celo veliko predmestje jeruzalemsko je docela rusko. Na Oljski gori zraven ogromnega ruskega samostana štrli k nebu visok stolp z razgledom po celi Sveti deželi. Že pred 20 leti se mi je reklo, da v tem samostanu prebiva vedno nekaj ruskih častnikov v meniških haljah. Ruskih romarjev pride kako leto v Jeruzalem do 100.000. Prihajajo poleti in pozimi, celo iz Sibiriije! Državni parniki iz Črnega morja oskrbujejo promet zastonj.

Vendar se mora povedati, da je katoliška cerkev (frančiškani ter drugi redovniki in redovnice, patrijarhat s svetnimi duhovniki-domačini) do sedaj še največja in najvažnejša posestnica v deželi!

Velevažna in bolj znana so tudi posestva francoskega naroda: zasebnikov, podjetij in družb.

Ko je vsled proticerkvene politike Francije postal njen protektorat nad Sveto deželo za vse narode ničeven, je nastopil tam sedanji nemški cesar Viljem II. z znano svojo odločnostjo. Prihodnjo spomlad (1910.) že bode blagoslovljena krasna nova katoliška cerkev (Dormitio, krstili so jo »Maria Heimgang«) na Sijonu na prostoru hiše, kjer je umrla Mati božja. Prostor je kupil od sultana nemški cesar in ga podaril beuronskim benedik-

tincem; veličastno celo naselbino pa so postavili radodarni nemški katoličani (društvo božjega groba). Velikansko nemško gostišče (Paulus-Hospiz) bilo je otvorjeno že lani, s šolani, sirotiščem itd. Zemlje v Sveti deželi pa posedajo nemški podaniki že nad 100.000 hektarov.

Enako delajo Angleži, Amerikanci in za njimi prihajajo drugi narodi. To je moderno pridobivanje tuje narodne lasti mirnim putem.¹⁾ Zadeva pa je stopila v še ugodnejše razmerje, ko je postala Turčija ustavna država. Prej je bilo odvisno edino le od dobre volje padišaha v Carigradu in od mastnega — bakšiša (podkupnine), ali si je smel kdo kupiti v Sveti deželi košček zemlje ali ne. Zdaj bo to šlo vse bolj ustavnim putem in v doglednem času postane Sveta dežela last katoliške Cerkve, krščanskih verskih ločin, družb, podjetij in narodov (narodna last), pod vrhovnim nadzorstvom turškega parlamenta, brez francoskega protektorata.

Ali pač misli kdo na to, da bi se tudi slovenskemu narodu zagotovil vsaj košček Svete dežele, vsaj krpica te suknje Gospodove?!

Avstrijci imamo v Jeruzalemu od leta 1862. krasno gostišče Svete Družine. Vsled olajšanega prometa (avstrijska parobodna družba Lloyd) se je pa romanje v Sveto deželo tudi iz naših krajev močno povzdignilo.

Namen tega romanja sem, upam, v svoji knjigi »Šmarnice romarja jeruzalemskega« zadostno označil:

Misijon! Velik misijon! Obnovljenje, okrepčanje omagujoče krščanske duše na grobu Odrešenikovem, na krajih, kjer so stale Njegove noge!

Ta cilj pa se tem lepše doseže, če jih ni skupaj samo nekaj malo, ampak več sto, pol tisoč vernih src in več. V zadnjih letih uprizorjena »ljudska romanja v Jeruzalem« so dosegla to število, za kar gre zasluga zdaj v Briksenu na Tirolskem v

pokoju živečemu general-majorju Henriku Himmel pl. Agisburg (rojen l. 1843.). Dvojno je bilo treba uvaževati temu vrlemu vojaku, če je hotel začeti z »ljudskimi romanji« v velikih razmerah: čas in denar! Oboje je bilo doslej skoraj nepremagljiva ovira. Priprosti človek nima časa šest do osem tednov od doma izostati in še zraven žrtvovati tisoče kron. (Jaz sem leta 1889. v devetih tednih rabil 2500 K, dasi sem tri cele tedne prebival brezplačno v Jeruzalemu v avstrijskem gostišču!) General Himmel pa je tako preudarjal: Če zberem 500 romarjev in jih peljem s posebnim vlakom in posebnim parobrodom v treh tednih v Jeruzalem in nazaj, in če opravi sam zastoj vse delo, bode cena tako nizka, da se bo mogel na pot podati tudi manj premožen človek.

In tako se je zgodilo.

Prvo tako romanje je bilo iz Briksena z ladjo »Tirolia« leta 1898. s 500 udeleženci. — Njim so sledili Gornje-Avstrijci leta 1900 s škofom Franc Marija Doppelbauerjem (519 samih mož). — Leta 1901 je (takrat še polkovnik [Oberst]) Himmel vodil dve trumi s Tirolskega v Jeruzalem, eno samih mož, eno mešano. — V jeseni leta 1903. so izvršili prvo svoje romanje Švicarji s 500 udeleženci. — Leta 1904. so uprizorili drugo svoje romanje, še sijajnejše kakor prvo, Gornje-Avstrijci (Linc).

»Eh, kaj sijajno! So bili pač sami duhovniki, par menihov...«

Motiš se, brate! Izmed 475 romarjev bilo jih je 62 duhovniškega stanu, torej le osmi del.

»Hm, ostalo so pač bile tiste bogate samske ženske...«

Zopet se motiš, brate! Bilo je le 180 žensk, 295 pa mož iz vseh stanov: visoki oficirji, uradniki, učitelji, tovarniški delavci in kmetje.

Da je za duhovnike tako romanje neprecenljive vrednosti, je jasno. Pridiga in šolski pouk veliko pridobita. Ali nekateri so hoteli izključiti ženske, češ, ženskam ni treba na tako

¹⁾ Glej slučaj v Št. Ilju na Štajerskem! — Pisatelj.

daljna pota, ali pa naj gredo samé! Slišimo, kaj o tem leta 1903. piše izkušeni romarski vodja Himmel:

»Jaz rečem, da se nisem kesal, ko sem se odločil vzeti tudi ženske seboj. Mnogo okoliščin govori za nje, malo proti. Proti je to, ker je vodstvo mešane trume mnogo težavnejše. Ali za to: ženske so vsaj tako pobožne kakor moške; so varčne v gospodinjstvu in zato zaslužijo, da se oziramo nanje; težave potovanja prenašajo vsaj tako kakor moški, ker zmernejše živijo in malo pijejo; ubogljive so vsaj kakor moški; za versko vzgojo rodovine pa je skoro važnejše, če je bila na božji poti mati. Neka kmečka deklica mu je pohvalno pisala, ko je vzel tudi ženske seboj v Jeruzalem, zakaj moške so klicali: Križaj ga! ženske pa ne; noben mož ni skazal Odrešeniku na njegovi križevi poti nikake usluge, pač pa ženska Veronika; Simon je le prisiljen pomagal nesti križ. Zato je dobro, če se enkrat uprizori romanje samo za moške, sklepa Himmel, sicer pa naj imajo ženske z moškimi iste pravice.

V Jeruzalemu je zdaj tako živahno postalo, ker ne le v Avstriji, ampak tudi že v drugih deželah posnemajo podjetja brikssenskega romarskega društva (Palästina-Pilgerverein Brixen), katerega načelnik je še vedno general-major Himmel.

Leta 1905. bilo je 520 moravskih Čehov, 1907. pa 500 Poljakov v Jeruzalemu. Zadnje tako romanje je bilo leta 1908. (od 10. do 31. avgusta) iz sekovske škoffje (Gradec). Udeležencev je bilo 535 s cenami III. razreda: 300 K, II. razreda 400 K in I. razreda: 450 K. Tudi nekaj Slovencev in Slovenk je bilo v tej trumi, ali kakor poroča č. g. J. Markošek v svojih »Spominih z romanja v Sveto deželo,«

niso si upali med temi Nemci zapeti niti ene slovenske pesnice.

Cene se bodo mnogim nizke zdele; so pa tako razumljive, ker hrana in stanovanje v Jeruzalemu celih osem dni ne stane nič; vse dajo zastoj katoliška gostišča. Avstrijsko gostišče ima sicer prostora le za približno 120 romarjev, ali pomagajo mu francoski in nemški hospic ter Casa-nova (frančiškani). Ko pa ti dobijo preveč gostov, pomaga pa Avstrijec.

Tako sem dospel tje, kamor sem hotel privedi dragega bravca! Kakor je »Bogoljub« že oznanil: Slovensko romanje v Sveto deželo se bo izvršilo v dneh od 2. do 21. septembra 1910.!

O blaženi dnevi, bodite mi naprej pristrčno pozdravljeni! Odkar svet stoji, bode prvičrat plapolala slovenska trobojnica na ladji čez sinjo Adrijo v Sredozemsko morje! In osem dni bode odmevala slovenska govorica po ulicah Jeruzalema, Betlehema...! Na Kalvariji bodo donele mile slovenske Marijine pesmi. Na Kalvariji je namreč znamenit romarski oltarček: XIII. postaja. Ob tistem Božjem grobu se bo razsolzilo marsikatero oko in omehčalo marsikatero slovensko srce.

Rektor (vodja) avstrijskega gostišča v Jeruzalemu je sedaj naš koroški rojak č. g. dr. Martin Ehrlich, Slovenec, ki mi piše dne 23. maja 1909. doslovno tako-le: »Bili so že tu Moravani, Čehi, Poljaki, Rusini, Ogri, — samo slovenske romarske trume še ni bilo. Kako bi se veselil, ako bi se ideja slovenskega romanja uresničila in bi mogel tu v Sveti deželi pozdraviti mile svoje rojake in rojakinje!«

Slovinci, kar so izvršili drugi, zmoremo tudi mi!

Sv. Rok ob Sotli (Štajersko).

F. S. Šegula.

Iz pastirskega lista lavantinskega knezoškofa.

Zelo lep, primeren in praktičen je letošnji lavantinski pastirski list. Na podlagi Zveličarjevega zgleda uči prave krščanske domovinske ljubezni. Naj bo postavljenih semkaj nekaj posebno praktičnih odlomkov iz lepega lista:

Božji Vzveličar je torej ostal v deželi, tako bogati na sreči in nesreči, v domovini svoje deviške matere Marije, v domovini svojega neomadežanega rednika Jožefa in njunih slavnih predstaršev. Sicer je Marija z Jezusom in Jožefom zapustila domača tla, ko je Herod božjemu Detetu stregel po življenju; pa po grozovitneževi smrti se je sveta Družina nemudoma vrnila v svojo ljubo domovino, kate- tere potem Jezus ni več zapustil do smrti, čeprav je vedel, da ga čaka v rojstni deželi najgroznejša in najsramotočnejša smrt.

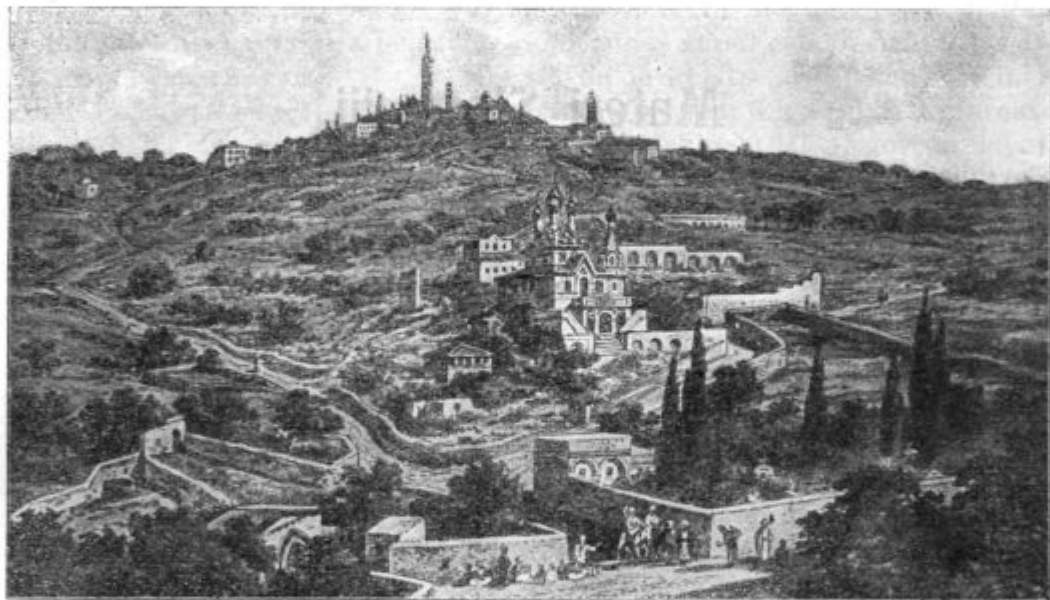
Vabljeni vzgled božjega Odrešenika bodi vedno pred očmi vsem, ki silijo iz domačih krajev. Izselsjevanje iz Spodnje Štajerske kakor iz drugih avstrijskih dežel izredno in nevarno narašča od leta do leta. Mnogoteri prodajo posestva, drugi pozaklenejo prebivališča ter odjadrajo z rodbino čez širno morje v daljno Ameriko. Ko sem se nekoč vračal iz Rima v Maribor, pride med kratkim postankom brzovlaka na Zidanem mostu k meni preprost kmetič ter me prosi, da naj podelim sveti blagoslov družbi izselsjencev iz brežiškega okraja. Nedopovedno me je v srcu užalostilo in zbolelo, ko sem zagledal veliko število krepkih mož in žen, mladeničev in mladenk, da, mater z dojenčki v naročju in z dečki in deklicami ob strani, in ko sem blagoslovil množice in se poslovil od njih morebiti, da jih nikdar več ne vidim. Na mojih birmskih potovanjih pretečenega leta se mi je več dušnih pastirjev ustno ali pismeno pritožilo, koliko vendar njihovih župljanov živi v tujini, in kako neprenehoma narašča preselsjevanje in izselsjevanje. V neki župniji sem izvedel, da biva v Ameriki 800 župljanov, v drugi, da jih živi tam 300. Ko-

liko telesne in duševne revščine bo pač tukaj najti! Nedavno me je obiskal misijonar, ki deluje že 28 let v severoameriški zedinjeni državi Teksas. Pri pogovoru o žalostnem pojavu izselsjevanja je pripomnil: »Le nikomur ne svetovati, naj zapusti domače kraje ter se preseli v Ameriko. Večina izselsjencev obžaluje nepremišljeni korak, ker kmalu pridejo do bridkega izpoznanja, da bi se jim godilo doma dosti bolje, če bi delali enako naporno in marljivo, kakor se morajo truditi in pehati v tujini.« In dne 7. prosinca tekočega leta se je pri meni mudil frančiškanski misijonar, ki že dalje časa opravlja dušoskrbje za avstrijske priseljenice v Novem Jorku; tudi on je naglašal, kako večina naših ljudi ondi peša na duhu in hira na telesu. V Ameriki doseže, pripomnil je med drugim vneti dušni pastir, le mali odstotek priseljenecv resnično blagostanje navzlic visokemu zaslužku, za katerega pa se terja tudi primeroma težje in napornejše delo; mnogi namreč niso vajeni gospodariti z večjimi denarnimi vsotami, zato si ne le nič ne prihranijo, marveč se nasprotno vdajo zapravlljivosti ter tako padejo v siromaštvo. Vrhutega jim preté od hišnih gospodarjev in voditeljev gospodarskih podjetij razne nevarnosti, ker se dajo prelahkomišljeno zapeljati k pijančevanju in k drugim pregreham. Ker pogrešajo duhovnikov, večših njihovi govorici, postanejo tudi v verskem oziru mlačni tako, da se vsled izselsjevanja poizgubi ne le mnogo delavnih moči za lepo domovino, marveč tudi na stotisoče neumrjočih duš za nebeško kraljestvo.

Med tiskom pričujoče pastirske poslanice sem prejel od vrlega misijonarja prijazno pismo, v katerem nadrobneje našteva nevarnosti, preteče izselsjencem, in sicer: 1. Pogrešanje duhovnikov, večših njihovemu jeziku, je zelo veliko. Zato naši ljudje nekaj nedelj v začetku še obiskujejo cerkev, pozneje pa, ker govorice

ne umevajo, izostajajo. Večkrat leta in leta niso v stanu opraviti svete spovedi. 2. Strašno delovanje raznih verskih odpadnikov, drugovercev in krivovercev, ki na vse mogoče načine vabijo k odpadu od katoliške Cerkve po vseh mestih. 3. Naši ljudje delajo po raznih tovarnah in rudokopih, kjer so izpostavljeni vedni smrtni nevarnosti. Kako žalostna so poročila o katastrofah ali velikih nesrečah v premogovnikih! Zadnji slučaj se je pripetil v Cherry Ill., kjer je okrog 200 rudarjev bilo živih pokopanih v neizmernih globinah, kjer so glada in žeje grozno poginili.

Zategadelj naj bi ljudje ne verjeli pretiranim poročilom nekaterih rojakov v Ameriki, raznih agentov, ki navajajo ljudi k izseljevanju! 8. Naj bi nikdar ne šel v Ameriko sam mož in doma pustil družino. To je nedopovedno zlo za domačijo in tujino. 9. Naj bi nobeden ne šel v novi svet, če že mora iti, ne da bi se oglasil pri svojem dušnem pastirju ter ga vprašal za svet in se po njem ne obrnil do »družbe sv. Rafaela« za varstvo. In 10. naj bi se vsakdo izselil le v kraje, kjer se nahaja duhovnik, poznatelj njegovega jezika, h kateremu bi se priglasil hitro ob prihodu.

Oljska gora.

4. Res zaslužijo nekateri po 4 do 5 dolarjev (15 do 25 kron) na dan. Toda koliko morajo zato trpeti in delati! In vendar pri vsem tem nimajo ničesar ali le malo prihrankov. 5. Koliko jih pokvari slaba tovarišija! Saj srečujemo v domovini dan na dan vdove pri živih možeh, sirote pri živih očetih. Odpotovali so v Ameriko ter so tam pozabili svojih dragih. 6. Res, tudi tam je Bog, so cerkve, tudi tam jih nekaj najde srečo in blagostanje; a koliko več jih izgubi svojega Boga, zapravi svojo vero in s tem svojo časno in večno srečo! 7.

Naša domača zemlja, mislim, je še zmeraj toliko bogata na raznih virih, da si morejo iz njih njeni pridni in krepostni prebivalci prizasluževati potrebnega kruha.

Vzvišeni vzgled Sinu božjega, ki je bil staršem pokoren, naj si vzamejo k srcu ter premišlujejo zlasti sinovi in hčere, ki iz nepokorščine do ljubih staršev zapuščajo svoje rojstne hiše in silijo v tuje kraje, da bi mogli tam živeti svobodneje in se nositi bolj gosposki, ki pa ne pomislijo, da je domač črni kruh slajši

kot beli kruh v tujini. Močni in zdravi odhajajo iz domače hiše, oslavljeni, boleharvi, potrjeni na duši in na telesu se večinoma vračajo domu, in potem so sebi v težek križ, svojim domačim v nadlogo in sramoto, rojstnemu kraju pa v občutno škodo.

Dober, lep in vzvišen vzgled zapre nasprotnikom besedo in koristi v vsakem oziru. O ko bi imela vsaka dežela le pridne, krepostne in delavne prebivalce, tedaj bi bila zares obljubljen dežela: življenje v njej bi bil predokus in predužitek

življenja v nebeški domovini. Prava lepota dežele ni v krasnih gričih in divnih dolih, v žitnem polju in pisanih livadah, v rodovitnih vrtih in vinogradih, marveč v bogaboječih, pobožnih prebivalcih. In moč in sila narodova niso skale in pečine, temveč je skalnata vera, pa sta trdno upanje in močna ljubezen.

Tako govori, tako uči pastirski list. Naj bi se ti potrebni nauki uvaževali in izpolnivali kakor v lavantinski škofiji tako po celi slovenski domovini!

Materi Sloveniji.

Slovenija, premila moja mati,
do smrti vdan ti hočem biti sin!
Vesel te gledam v sreče zarji zlati,
sočutno zrem te mater bolečin.

Veselo pevam, ko desnica tvoja
ubrani pred sovragi dom in čast;
togujem, ko sovrag ob koncu boja
pripiše sebi, kar je tvoja last.

Priznajo tvoje naj se ti pravice,
katere ti odreka tuja moč;
ki neče prav umevati resnice,
sebično svoje le koristi zroč.

A kaj samo sočutje ti pomaga?
Tvoj zvesti sin potegne uma meč,
srčno odbija vsak naval sovraga,
za tvoje blagostanje se boreč.

Naj sučejo se uma svetli meči,
srčno hiti naj zate v boj prostak;
mladenič javno, starec pa pri peči,
kdor sin je tvoj, naj vsak bo tvoj vojak!

A čuj! Sinovi tvoji Cerkvi vdani
borijo vspešno se za tvoj obstoj.
Odpadnik iste le srce ti rani,
sovražnikom izdaja narod svoj!

Kar bilo bi brez temelja poslopje,
to bila ti brez vernih bi sinov.
Brezbožneži so praznih klasov snopje,
njih del ne spremlja božji blagoslov.

Poglej nekdanje, slavne kraljevine;
brezbožnost vrgla je njih moč ob tla,
razsula je njih mesta v razvaline.
ta brezobzirna, kruta hči pekla!

Če boš otroke verne si vzgojila,
sovragov svojih zrla boš poraz,
če boš brezverstvo v srca jim cepila,
zbežala vojna sreča bo od nas.

Ne, ne! Ti nisi taka, moja mati!
Obraz ti nekdanj tužno razoran
blesti se v sladkih upov zarji zlati
obetajoč nam lep življenja dan.

Br. Gervazij.

PRESVETO REŠNJE TELO.

Pogostno sv. obhajilo.

K pogostnemu sv. obhajilu nas spodbujajo njegove preobilne milosti.

(Nadaljevanje.)

Blaženi Janez

Marija Baptist Vianej je bil izvoljena posoda presvete Trojice, ki naj pokaže celemu svetu, da človeška volja s pomočjo božje milosti premore vse.

Blaženi Vianej se je prepričal že pri svojih študijah, da sam ne premore ničesar, da mu je pri vsem potrebno potrebna milost božja. Kot župnik se je o tem še bolj prepričal, ker je našel pri svojih župljanih silno trda srca. Zaupal in zanašal se je samo na božjo pomoč. Že prva leta je vstajal med 1. in 2. uro zjutraj, je molil del brevirja, premišljeval, proti 4. uri se je podal pred najsvetejši Zakrament, kjer se je pripravljaj za sveto mašo do 7. ure. Po sv. maši se je začela zahvala, ki je trajala do poldne. To je bil njegov apostolat v proslavo Najsvetejšega. Ž njim je združil silno oster post. Po lastnih besedah je vžival skraja samo po tri krompirje in nekoliko vode za kosilo. Drugokrat si je privoščil po en nezabeljen, mnogokrat že plesnjiv krompir in nekaj trdega kruha. Med uboge je razdelil denar, živež in obleko. Nekokrat je bil tri dni brez vsake hrane, ker jo je med uboge razdelil. Pa ta pokorila mu še niso zadoštovala. Bičal se je pogosto s tepežnico. Spal je malo na trdih deskah, mnogokrat na golih diljnatih tleh s kamnom pod glavo. Tako sveto in spokorno je živel pet do šest let samo iz tega namena, da bi spreobrnil celo svojo župnijo. In res, pridobil je vse ovčice, ne ena se mu ni izgubila. Nadaljnih pet let je blaženi

Vianej mnogo pomagal svojim sosedom pri sv. misijonih, pri njih odsotnosti, ako je kdo umrl itd. Bog je njegovo delovanje tudi zunaj župnije tako obilno blagoslovil, da je kmalu zasluž kot svet in razsvitljen spovednik po celem Francoskem. Ko je preteklo 10 let njegovega župnikovanja, je zaslovel tako, da je po uradnem spričevanju podprefekta Trevóškega, ki je prosil za Vianejevo odlikovanje, prihajalo na leto več kot 20.000 romarjev v Ars k svetemu župniku pomoči iskat. Da je mogel zmagati ta velikanska bremena, je moral svoje napore pomnožiti do skrajnosti, o kakoršnih se bere o prav malo svetnikih. Vstajati je moral že opolnoči, da je opravil svoje najpotrebnejše molitve. Ob 2. uri zjutraj je že šel v spovednico, kjer je vsaki dan predsedel 16 do 17 ur. Ako odračunimo čas za sveto mašo, za vsakdanjo katehezo, za kratko kosilce, za molitev in pa za spovedovanje od 24 ur dneva, mu je ostala komaj ena ura za spanje! Sam je izjavil, da mu zadostuje ena ura dobrega spanja, da je popolnoma čil. Pa še ta urica mu ni bila dovoljena, ker ga je satan skozi 36 let vsako noč trpinčil. Zdaj ga je klical, tresel, s postelje vrgel, tudi postelj zažgal, zdaj zopet žvižgal, vrtal in žagal tramove, zdaj marširal kakor oddelek vojakov itd. O tako dolgotrajnih mukah po satanu vendar ne beremo pri drugih svetnikih, razven pri sv. Antonu Puščavniku. K tem telesnim pokorilom mu je Bog poslal še dušne muke, krivice, obrekovanja, vedni

strah pred sodbo, strahovite skušnjave zoper sveto čistost, katero pa je neomadeževano shranil kakor njegov sotrp in svet apostol Pavel. Ni toraj čudno, ako je Bog toliko požrtovalnost in gorečnost svojega zvestega služabnika najobilnejše poplačal. Bog mu je dal dar spoznanja grešnih src, dal mu je dar prerokovanja, dar modrosti v dušnem vodstvu, dar svetovanja v dvomih in v zadevah poklicev. Blaženi Vianej je več redovnih poklicev dosegel, kakor marsikateri redovni ustanovitelj. Nedolžne duše je spoznal na prvi pogled ter jih je potrdil v dobrem. Izvršil je nebroj čudežev na duši in na telesu. In kje je iskati vir tej spokornosti, svetosti, čudežnim vspehom Vianejevimi, nad katerimi so se morali svetniki božji sami čuditi? Vir vsem tem božjim čudežem je v najsvetejšem Zakramentu! Jezus, ki je blaženega Nikolaja 19 in pol leta ohranil pri življenju brez vsake telesne hrane samo s pomočjo sv. obhajila, je mogel tudi blaženega Vianeja z božjo močjo in krepostjo prečudežno napolniti. Saj pa ni od francoske revolucije sem nobeden tako apostoljsko deloval za pogostno sv. obhajilo, kakor ravno blaženi Vianej. Njegovo življenje, delovanje, pridige, uspehi so nepobitni dokaz njegovega najtesnejšega združenja z Jezusom v sv. obhajilu. Najsvetejši Zakrament je imel nanj nepremagljivo moč pri obiskovanjih, pri govorih, pri najsvetejši daritvi. Vse je kazalo, da vidi in čuti o Najsvetejšem več kakor drugi duhovniki in verniki. V svoji skromnosti in ponižnosti je o tej svoji izvanredni sreči le malo razodel. Le slučajno so mu prišli na sled. Nekokrat je rekel v svoji pridigi: »S o d u h o v n i k i, ki Jezusa vsaki dan vidijo pri s v. m a š i.« Gotovo je mogel tako odločno le o sebi govoriti. To potrjujeta dva slučaja. Ko je nekega dne prišel silno žalosten v sirotišnico, ga vpraša prednica po vzroku. On ji je odgovoril: »Že več dni nisem več videl Zveličarja.« Ko pravi prednica: »Vi Ga torej vidite,« je začel Vianej o drugih stvareh govoriti. Drugo-

krat je bil zopet v sirotišnici. Ker je mislil, da je sam, je žalostno zdihnil: »Že od nedelje nisem ljubega Boga nič več videl.« To je slišala Marija Chanay, se mu je približala ter vprašala, je li prej Boga videl? On je obmolknil. V teku naše razprave bomo večkrat navajali Vianejeve izreke o najsvetejšem Zakramentu, ki bojo zgoraj omenjeno več ali manj potrdili. Med največje milosti, ki jih je zajemal blaženi Vianej iz pogostnega svetega obhajila, je njegova svetovnoznana pobožnost do Marije Device. Sam satan je pogostokrat izjavil, da bi mu gotovo prišel do živega, ko ga ne bi Marija tako krepko varovala. V svoji peklenski srditosti je satan vsako noč ogrožil Marijino podobo, katero je Vianej toliko čislal. Znano je tudi njegovo nežno češčenje sv. device in mučenice Filomene, kateri je pripisoval vse svoje čudeže, da bi tem lažje zakrival svojo veliko svetost in ponižnost. Vse, kar govori katekizem o posvečujoči in o dejanski milosti, se je na prav čudežni način uresničilo in združilo v našem svetniku Vianeju. Posvečujoča milost ga je tako greha očistila in obvarovala ter storila tako svetega in Bogu dopadljivega, da do svojega tridesetega leta niti greha poznal ni. Spoznaval ga je še-le na grešnikih v spovednici. Posvečujoča milost ga je povzdignila iz stanu sužnosti k časti tako popolnega otroka božjega in tako srečnega dediča nebes, da ga častimo kot izvoljenca božjega. Posvečujoča milost božja ga je storila sposobnega za velikanška dela, ki so bila zaslužna za nebesa in so tudi zelo pomnožila zaklad naše svete Cerkve. Pa tudi dejanska milost mu je razsvetljevala um ter nagibala in krepila njegovo voljo tako mogočno, da je vsa velikanška dobra, spokorna in apostolska dela ter vse čednosti, katere je pričel, mogel nadaljevati in izvršiti z najpopolnejšim uspehom. Vsemogočna dejanska milost pa je delila vsem njegovim apostolskim delom nadnaravno vrednost, da je dosegel za nje plačilo svetnikov. Če

hočemo živo spoznati, kaj je Bog, kaj je sv. obhajilo, kaj premore milost božja, spominjajmo se Marije prečiste Device, ki je svoje neizmerne milosti prejela od Jezusa, spominjajmo se blaženega Vianeja, ki je neizmerni zaklad milosti prejel od ravno tistega Jezusa v najsvetejšem Zakramentu! Kdo ne bo torej čislal in cenil svetega obhajila, zlasti pogostnega, ki nam odpira tiste zaklade milosti, kakor Mariji Devici, kakor blaženemu Janezu Mariji Vianeju?

Tako smo vsaj nekoliko spoznali, kako neskončno velik zaklad je milost božja. Zato pa je tudi naša sveta dolžnost, da čislamo vse božje naredbe, zlasti svete zakramente, ki nam donašajo milost božjo. Kako skrajno ostudna je torej uprav peklenska gonja sovražnikov proti

škofovi brošurici o zakonu, ki nima drugega namena, kakor zakonske storiti deležne vseh milosti sv. zakona, katere Prejmejo, ako živijo po božji volji. Tudi blaženi Janez Marija Vianej je bil otrok in dar svetega zakona. On sam je pisal o zakonu: »Po zakonu posvečuje Bog vsa naša opravila, celotista, pri katerih se navidezno sledi samo natornemu nagnenju.« Vsa ta opravila pa še spopolni sveto obhajilo, ker se duša in telo tudi zakonskih najtesneje združita z Jezusom. Kdor nasprotuje zakramentom, je največji sovražnik Boga samega. Kako velik je prepad med milostjo in grehom, med nebese in peklom, med Bogom in zavrženci: ravno tako velik je prepad med svetimi zakramenti in njih sramotilci!

Župnik Alojzij Šoba.

Sveta popotnica.

Noč ohjela je naravo,
zemlja v mirnem spanju spi;
milijonov brez števila
zvezdic v božjo čast gori.

Tam na gričku kraj vasice
razsvitljen je božji hram,
zvon naznanja po dolini:
večni Bog se bliža k nam.

Glej iz cerkve se pomiče
lučka mala v temno noč,
mašnik nese v borno kočo
bolni duši mir in moč.

Njega, ki je zdravje bolnih
oče Evinih sirot;
naša bramba, tolažilo
in studenec vseh dobrot.

Srečna, o presrečna duša,
ki prejema vredno ga;
blagor srcu, ki v ljubezni
triplje, bije za Boga!

Blagor mu, kdor z Bogom v srcu
slednje muke pretrpi!
temu v veke bo sijalo
solnce božje milosti.

J. U. Limbarski.

Prstan in svetinja.

Stara povest za mlade ljudi. Spisal Silvin Sardenko.

III.

Nepričakovano pismo.

To je bilo drugi dan govorjenja po Borovju!

»Ali že veš? Ali že veš?« je hitela na vsa usta Podiravčkova Neža izpraševati Tratarjevo Lenko.

»Kaj naj bi vedela?«

»Torej še ne veš! Jemnasta! Tako bližu, pa še ne veš.«

»Povej mi vendar!«

»Pri nas je snoči plesal en sam ljubi par. Podiravček pa njegova metla. To se pravi moja metla.«

»Seveda, drugih plesavk ni bilo.«

»Ena, to boš že vedela, katera je prišla.«

»Seveda, Pograjčeva Pavla.«

»Prav zavoljo nje, veš, so se fantje sporekli in sprli, kdo bo prvi plesal z njo.«

»Že res! Vpitje in prepir sem slišala.«

»Podiravček je dolgo opominjal in svaril in jih pomirjal, da je vseeno, kdo bo prvi nabrusil pete na njegovem podu. Nazadnje pa je pograbil metlo in zapodil Pograjčevo prismo iz hiše.«

»Hi-hi-hi! Prav je storil! Hi-hi-hi!«

Lenka se je smejala, kakor bi cekine štela.

»Če drugih ni, še tebe ni treba, veša vrtoglava!«

Tako je odslovil Podiravček Pograjčevo Pavlo.

Ta sramota jo je huje zadela v srce, kakor bi jo moglo zadeti vse drugo na svetu. V tistem trenutku bi raje slišala: Mati so umrli, oče so se ubili, ali karkoli; kakor pa da jo je Podiravček tako sramotno zapodil. Šla je domov za vrtovi, da je nihče ne bi videl. Naglo je šla, kakor bi ji gorela tla pod nogami. Lica so ji žarela od jeze in sramu.

»Pa da se nihče ni postavil zame!« se je hudovala nad fanti sama s seboj. »Nihče! To so fantje! Boje se Podiravčka, ki se že sam ves trese. Kakšni junaki morajo biti šele oni. In ta Lovro. Sram ga bodi, da se ni postavil za svoje dekle. Še besede ni črhnul. Prijel je za klobuk in krivil krivce za trakom. Fantje s krivci za trakom so bili navadno možati in postavni, kakor zvonik sv. Ambroža. Lovro pa se je držal plašno kakor dimnik Južnikove bajte, ki se mu vidi, da se vsak čas podere. Takega fanta pa res ne maram. Tudi prstan mu vrnem, še jutri ga vrnem. Naj ga da katerikoli plašni veveřici, Pograjčeva Pavla pa ga ne bo več nosila.«

Snela je prstan z roke in ga vtaknila v žep. To se pravi, hotela ga je spraviti v žep, a prstan je šinil mimo na tla. Pavla tega ni videla, ne slišala. Ravno v istem

hipu se je z akacijeve meje usula debela snežena kepa, kar je vzbudilo Pavlino pozornost. Preplašila se je, misleča, da kdo stoji za mejo.

»Nocoj si nenavadno pridna,« jo je ogovoril oče na hišnem pragu. »Komaj je odzvonilo angelsko češčenje, pa si že doma. Mislil sem, da pri Podiravčku harmonika ne more peti brez tebe.«

»O, kajpada!« se je namrdnila hči. »Saj nisem Živkova roka, da bi brez mene ne pela harmonika.«

»Pa si nekaj natak njena.«

»Čemu neki? Zato menite, ker sem prišla prerano domov. Ali ne smem, če tamkaj družba ni bila zame?«

»Saj je prav, da si prišla!« je potrdila Pograjka, ki je pri napolodprtih vratih poslušala pogovor. »Kokoši gredo z večernim solncem spat, dobra dekleta pa z angelskim češčenjem domov. Tako je bilo in tako naj bo.«

»Danes je že pri meni tako!« je odvrnila Pavla materi. »Kako pa bo zanaprej, pa se še ne ve.«

»Nocoj pa osorno govoriš.«

»Ali je to osorno, saj res ne vem, kako da bo zanaprej.«

»Zanaprej pa bo moralo biti tako,« je resno in zapovedujoče povzela Pograjka besedo. »Dokler bom jaz oskrbovala tebe, boš ti poslušala mene. To je nocoj moja zadnja beseda s teboj.«

Žalostno se je končal Pavlini plesni večer. Do polnoči ni zatisnila oči. Pozno v noč so pripeli fantje skozi vas. Na poti pod gabrom so se vstavili v širokem krogu. Krik in smeh je privriščal prav do Pograjčevine, v stransko sobo, kjer je počivala Pavla. Včasih je fantovski krik in smeh tako rada poslušala, a nocoj ga je bila žalostna, da bi se razjokala, kakor dote, kadar se lačno prebudi. A ni se mogla jokati, zakaj čuvstvo jeze je bilo silnejše, kakor čuvstvo žalosti. Okrog druge ure čez polnoč je zaprla trudne oči. Zjutraj pa se je prebudila vsa bleda in nekam upadla.

»K izpraševanju v Dolini pa mi pojdeš, če se še tako žalostna delaš.« Tako je naročila mati takoj zjutraj svoji hčeri. Za popoldne ob dveh je bilo namreč naznanjeno velikonočno izpraševanje za dekleta z Borovja in Trnovega.

Pavla je spoznala, da se ne sme ustavljati materini besedi. Kakor bi nosila svinčene čevlje, tako težko je šla proti Dolini. Odšla je iz vasi mnogo pozneje, kakor druga dekleta. Ko bi morala katero srečati ali doiti, se ji ne bi upala pogledati v obraz. »Gotovo že vsa dekleta vedo za mojo sinočno sramoto,« tako je mislila sama pri sebi. In ni se motila.

»Kje pa je ostala Pograjčeva?« so prášali gospod Simon in gledali v veliko knjigo, kjer so imeli zapisane vse družine iz cele župnije.

Borovke so molčale.

»Ali ste jo izgubile?«

»Če se je, se je izgubila sama,« se je oglasila Sadarjeva Meta in zardela v obraz, da se je drznila izpregovoriti tako besedo.

»Izgubila se menda še ni.«

»Pa se še bo!« je prerokovala Rupnikova Jerica.

»V Marijino družbo mi jo pripeljite, pa bo rešena.«

Dekleta so molčala. Vedela so kaj in kako je s Pavlo, pa je niso hotele očrniti gospodu.

»Ali se nič ne pogovorite z njo?«

»Ni za pogovor!« je velela Kotnikova Tinca. »Vsaka tretja beseda je pri njej že prepir.«

»S takim človekom je treba mnogo potrpeti. Mnogo, mnogo, sicer ne bomo privedli v hlev izgubljenih ovca«

Takrat pa so se odprla vrata in v sobo vstopi Pograjčeva Pavla.

»Torej si vendar prišla?« so jo nagoovorili gospod Simon in ji odkazali mesto, kamor je sedla. Začelo se je izpraševanje. Šlo je kar po vrsti od Strniševe France do Rupnikove Jerice, ki pa je to pot le bolj molčala.

»Še en predpusten nauk, dekleta!« so dvignili gospod župnik svoj glas. »Še en nauk za te norčave predpustne dni. Nikar na ples!«

Pograjčeva Pavla se je zganila na stolu, ko je začula besedo »ples«.

»Nemara že gospod vedo, kako se je snoči završil moj plesni večer?« je ugibala Pavla. »Nemara so jim povedale Borovke? O, te klepetave opravljivke, nobene reči ne zamolče.«

»Še enkrat vas posvarim: Nikar na ples! Dovolj je že brez vas na svetu grešnih plesov, ni treba še vašega. Pričakujem, da moj glas ne bo glas vpijočega v puščavi.«

Velikonočno izpraševanje je bilo končano.

Dekleta so se vračala domov s trdnim sklepom: »na ples pa ne pojdemo!«

Tudi Pograjčeva Pavla je nosila v svojem srečju tak sklep, pa ne zavoljo župnikovega svarila, marveč zavoljo sramote preteklega večera.

»Pavla, pojdi znami, se kaj pogovorimo!« jo je prijazno vabila Osolnikova Anica v družbo borovskih deklet.

»O, kajpada, že komaj čakam, da pojdem!« jo je jezno zavrnila Pograjčeva. »Drugega ne znate, kakor opravljati. Svetnice naj gredo same. Ne spodobi se, da bi rasla ljulika med pšenico.«

»Kdaj smo rekle, kdaj smo se delale kot svetnice?« jo je ustavila Rupnikova Jerica.

»Nikar se ne prepirajta! Pustimo jo samo, če noče hoditi z nami.« Kotnikova Tinca je stopila hitro naprej in druge so hitele za njo. Pavla pa je zaostala daleč za njimi. Ko je prišla do borovškega znamenja, ji je prestregel pot Češminov pastir Nejko.

»Ravno prav, da te srečam, Pavla, mi vsaj ne bo treba k vam hoditi.«

»Kaj mi hočeš?«

»Naš Lovro me pošilja. Naročil mi je, naj ti tole pismo naskrivaj izročim. Sedaj me nihče ne vidi, ko ti ga izročam.«

»Že prav, Nejko, pa nikomur ne pravi, da si mi ga prinesel.«

»Saj ne bom! Samo en groš pa mi moraš dati.«

»Na, dva, samo da boš molčal.«

»Kakor grob!« je pristavil pastir Nejko in vtaknil dve beli petici v zamazan žep.

»Pavla, zakaj pa se ti tako roka trese pred tem pismom?« je radovedno še poprašal.

»Tebi se le tako zdi, Nejko,« ga je hotela premotiti Pavla.

»O, ne! Tebi se le zdi, da ti bom jaz verjel. A jaz več verjamem svojim očem. Pa sama poglej, roka se ti trese. Moraš že vedeti zakaj.«

»Le pojdi, Nejko! Pa tudi tega nikomur ne pravi!«

»Ali tudi Lovretu ne?«

»Tudi ne. Temu še najmanj.« Pastir je stekel domov, a dane besede ni izpolnil. Pavli se je res roka tresla, ko je sprejela Lovrovo pismo, in ko ga je brala, je nemirno bilo tudi njeno srce:

»Snoči sem spoznal, da bi ti ne bila dobra gospodinja na Češminovem domu. Vse Borovke so ostale doma, samo ti si prišla. Res sem te sam povabil na ples, a sem mislil, da pridejo tudi druga dekleta. Ali si boljša, ali si slabša kakor druge? Le toliko vem, da taka nisi kakor so one. Pozabiva, kar je bilo. Prstan mi lahko vrneš.«

Kakor bi strela udarila tik nje, tako je Pavla vsa iz sebe obstala pred vaškim znamenjem. Sv. Ambrož je zazvonil: Ave Marijo. Pavla ni slišala . . .

(Se nadaljuje.)

Smrt pijanca.

V neki fari na Kranjskem se je ravnokar zgodilo to-le: Mož je bil velik pijanec, ženo je pretepeval, ona je bila prava mučenica pri njem. Stregla mu je, kolikor je mogla, a za odgovor je dobila le kletev ali udarce. Nekega dne ga nagozarja, da bi dala sina, ki, ves bolehen —

otrok pijanca — ne more hoditi v šolo, vsaj za nekaj časa kam v poduk, da bi opravil sv. obhajilo. Tedaj se pa zadere nad njo in reče: E, vse naj hudič vzame! Jokaje je šla proč od njega. Čez nekaj časa so ga dobili mrtvega na dvorišču. Umrl je brez zakramentov.

Ženska imena.

V modo, toda graje vredno in graje potrebno modo je prišlo, da danes marsikje na čudne načine verižijo in pačijo krstna imena, da človek nič več ne vé, kaj značijo ali kateremu svetniškemu imenu bi bilo podobno. Naša običajna in nekatera manj navadna svetniška imena, ki so povečem vzeta iz latinščine, grščine in hebrejščine, pa imajo tuintam silno lep pomen. Naj pojasnimo nekaj takih izrazov!

Iz grškega jezika izvirajo imena: Agneza, Neža = čista, Doris, Dora = bogatoobdarovana, Dorotea = darbožji, Eleonora in Lavra = milosrčna,

Helena = svetilna, Irene, Irena = miroljubna, Katarina = deviška, Melanija = temna,

Iz latinščine so povzeta imena: Avgusta = vzvišena, Beata = blažena, Klara = čista, Klementina = pohlevna, Emilija = dostojna, Frančiška (angleško: Fanny) = prosta, Leonia = pogumna, Lucija = razsvetljujoča, Margareta = bisser, Natalija = živahna, Otilija = srečna, Pavlina = preprosta, Rozalija = rožnata, rožnolepa, Sabina = zaplenjena, Uršula = junaška. Hebrejskega in sploh orientalskega izvora so imena: Ana = ljubezniva, Alvina = ponosna, Elizabeta =

Bogu darovana, Gabriela = božja, Izabela = čista, Joana = otrok milosti, Marta = žalostna, Marija = gospa, Rebeka = rejena, Sara = vladarica, Suzana = čista kot lilija, Sidonija = ribička.

Staronemške so besede: Alber-

tina = slavnoznana, Berta = svetilka, Brigita = žareča, Ema = domača, Friderika = mirovita, Gertruda, Jera = morska devica, Hedviga = bojevita, Hulda = nežna, Matilda = junakinja, Mina = zala, Viljemina = imovita.

Ne preklinjaj!

Čul sem — tako piše znani nemški pisatelj Kist — v velikem trgu Kl. nekega kmeta strahovito preklinjati Boga, njegovo previdnost in vladanje; vseh mu ni bilo vreme. Bruhal je v enomer najhujša bogokletstva, žugal je s pestjo proti nebu ter srdito pogledoval kviško; ko mu ni prišla nobena nova kletev na um, je še pristavil: »Naj veljajo še vse druge kletve, ki bi jih še mogel reči, pa mi ne pridejo v spomin«. Žal je bilo torej temu surovežu, da mu ni prišla nobena krepka kletev več na um ter je na svojo vest vzel še druge kletve, katerih ni znal ravno takrat spregovoriti. Toda Bóg je na očividni

način pokazal, da se ne pusti sramotiti. Udarila je divjaka božja roka še isti dan. Gnal je bogokletni kmet napajat bika, ki je bil sicer krotak. Kar ga neprevidoma bik podere na tla ter ga s sprednjimi nogami srdito tepta. Ker so bila pljuča pretrta, mu je začela liti kri skozi usta in nos; oči so se mu izbulile; jezik pa, s katerim je klel Boga, mu je visel globoko iz ust; čez nekaj minut je bil mrtev. Grozen je bil pogled na razdejano truplo bogokletnika. Vsi tamošnji prebivalci pa so bili prepričani, da je tukaj govoril sam pravični Bóg.

Teotim.

Zimski prizori.

Čez hrib in plan ledena burja brije, turobno javka vran, ki v zraku plava, ogoljena sta polje in dobrava, snežena halja širo no zemljo krije.

Oh, kje so zdaj krilatcev melodije, oh, kje dehteča nežnih cvetk vonjava? Brezčutna, kakor mrtva, je narava, četudi včasih solnce jo obsije.

Še bolj pa duša je opustošena, ki mrzla do Boga strastem se klanja; prej v čednostih kot vrtec razcvetena

je zdaj torišče tužnega razdjanja. — Oj, pridi skoraj vigred zaželjena, predrami vendar mrzli svet iz spanja!

Br. Gervazij.

Za srečno zadnjo uro.

Sv. Cerkev je pristavila pri češčena-mariji besede: »Prosi za nas grešnike zdaj in ob naši smrtni uri«. Od te ure je odvisna naša večnost, srečna ali nesrečna. Da si to uro zagotovimo, ni nobena skrb prevelika. Koliko se jih to uro še reši, koliko pa tudi pogubi! Popoln kes spravi največjega grešnika z Bogom, ako ga obudi na zadnjo uro; nasprotno konča

najsvetejše življenje s pogubljenjem, ako kdo greši nazadnje z enim smrtnim grehom. Koliko jih umrje nagloma: o, kaj se vrši v duši tako umirajočega! Smrtne bolečine mnogim ne pustijo, da bi svoje misli k Bogu povzdignili. Če je kdaj človek potreben molitve, je posebno v najodločivnejšem trenutku smrtne ure. Ta trenu-

tek je tudi najbolj odvisen od molitve drugih, ker umirajoči sam ne more moliti.

Učeni in pobožni možje so se večkrat prepirali med seboj, kaj je boljše: ali moliti za duše v vicah ali za spreobrnjenje grešnikov. Tak prepir je bil včasih med dominikani in benediktini. Po neki prikazni se je ta boj odločil v prid dušam v vicah. Vzrok je ta, ker si one ne morejo same nič pomagati in ker so v večjem trpljenju. Tudi sv. Tomaž Akv. temu pritrdi, ko pravi: »Boljši je molitev za mrtve kot za žive; prvi so bolj potrebni, ker si ne morejo nič pomagati, kot si lahko živi«. Vendar je tudi molitev za spreobrnjenje grešnikov, posebno za umirajoče zelo, zelo koristna in potrebna: umirajoči so najbolj podobni dušam v vicah, ker si sami morejo najmanj pomagati in ker so v največjem trpljenju. Neki sv. mož, častitljivi p. Serafin Capponi iz Porete, ki je umrl 2. januarja leta 1614., po čegar smrti so se že čudeži godili, katere je uradno preiskoval papež Gregor XV., pravi o molitvi za umirajoče: »Ona molitev kaže največjo ljubezen, ki se opravlja za one, ki so v smrtnem boju. Za to molitvijo pride ona za duše v vicah in za to ona, za one ki so v smrtnem grehu. Vzrok za ta red molitve je ta: Oni, ki so v smrtnem boju, se nahajajo v največji nevarnosti, ker v tem trenutku se odloči ali srečna ali nesrečna večnost, napadajo jih številnejši sovražniki kot kdaj poprej, ki so še bolj zviti in strahoviti in bolj raznovrstni kot prej v celem življenju. Ako v tem boju izgubijo, izgubijo za vselej, in kar je najhujše: brez upa, da to še kdaj nazaj dobijo. Duše v vicah niso v taki sili in v tako usodepolni nevarnosti, kot oni, ki se bojujejo v zadnjem boju s smrtjo. Tudi so one prijateljice božje, ker so v njegovi milosti. Taki pa niso oni, ki so v stanu smrtnega greha. Zato so duše v vicah nekako v sredi med onimi že napol mrtvimi in med še živimi zdravimi grešniki.« Brez dvoma je torej, da je mo-

litev za umirajoče zelo dobra in koristna.

Ni ure, ne podnevi, ne ponoči, da bi se naši bratje in sestre ne borili s smrtjo. Vsaka ura dneva odločuje mnogim srečno ali nesrečno večnost. Da bi mnogim pridobil srečno zadnjo uro, je okoli leta 1632. p. Petronij Martini, dominikanec v Boloniji, ustanovil pobožno družbo vednega rožnega venca. Njegov namen je bil, da bi posebno udom rožnovenske bratovščine pomagal do srečne zmage v smrtnem boju, ker skrbeti moramo pred vsem za svoje. Ker je ta namen tako lep, ni čuda, da so mnogi pristopili k ti družbi. V Parizu n. pr. je leta 1641. več udov prevzelo po 10, 20, tudi po 100 ur v letu. Kolikim se je priborila srečna zadnja ura!

Ta družba je bila zelo razširjena tudi po Nemškem. Udom so dajali sprejemne listke s tako-le podobo: Bolnik leži na smrtni postelji. V eni roki ima svečo, v eni rožni venec. Duhovnik stoji pri njen in mu daje vesoljno odvezo. Pri glavi bolnikovi stoji angel, ki kaže bolniku prebl. Devico Marijo, ki ima Dete Jezusa v naročju. Ura se je ravno iztekla. Bolnik zadnjikrat izdihne, Marija vzame dušo in jo predstavi Jezusu. V kotu pa preži hudobec, ki je ves besen, ker je dušo izgubil.

To je en namen družbe vednega rožnega venca, da izprosimo umirajočim srečno zadnjo uro. Drugi namen je pa tudi ta, da z rožnim vencem častimo prebl. Devico Marijo. Vzroki, ki govorijo za vedno češčenje sv. Rešnjega Telesa, govorijo tudi za vedno češčenje Kraljice presv. rožnega venca.

V spomin prikazovanja Lurške Matere božje, ki se je prikazala z rožnim vencem, se skuša tudi med Slovenci vpeti ta še nova družba.

Do sedaj se je nabralo že 308 vencev, kateri ima vsak po 24 udov. Manjka jili še 57, pa bomo celo leto uro za uro stopali pred Marijo z rožnim vencem v roki in se borili za naše umirajoče brate. S tem si zagotovimo tudi svojo srečno zad-

njo uro. Prosti so še dnevi v avgustu: 14, v septembru: 26, v oktobru: 12 dni.

Letos obhajamo na dan prikazovanja lurske Matere božje spomin Jezusove trnjeve krone. Jezus ima že svoj venec: trnjev venec. Mi pa opletimo Marijo na ta

dan z novim vencem, z rožnim vencem, s tem, da pristopimo v to družbo.

V Studenem, dne 11. februarja, na praznik prikazovanja lurske Matere božje.

Dominik Janež, župnik.

MISIJONSKA POROČILA.

Misijonska misel naj se širi!

Naš čas se temeljito loči od starih časov. Telefoni, telegrafi, železnice, parniki in druge naprave so popolnoma izpremenile podobo zemlje. Narodi se probujajo, tudi poganski narodi nočejo zaostati. Japonci so že pokazali svojo silno moč, zdaj so se začeli gibati tudi Kitajci. Kam se bodo ti poganski narodi obrnili? Ali bodo stopili v našo sv. Cerkev, ali se bodo postavili v vrsto njenih sovražnikov? Nam, ki smo katoličani, to gotovo ne more biti vse eno. Zato nas mora veseliti, da se misijonska misel vedno bolj širi. To se je pokazalo na zadnjem nemškem katoliškem shodu v Vratislavi (Breslau), kjer so zelo poudarjali važnost poganskih misijonov. Kot glavni govornik o tem vprašanju je nastopil znani knez Alojzij Löwenstein, ki je v globoko zamišljenem govoru razvil cel načrt. Tu hočem podati glavne misli njegovega govora.

Gotovo se je v zadnjih desetletjih veliko storilo za misijone, vendar se še ne more reči, da je misijonska misel dovolj razširjena. Med ljudstvom, zlasti pa med izobraženci je še vedno malo zanimanja za misijone, kakor da bi bili misijoni neka stranska, nebistvena naloga naše svete Cerkve, naloga, ki komaj zasluži našo pozornost in ki se z drugimi važnimi nalogami sedanjega časa niti primerjati ne sme. To napačno in usodno mnenje pobi-
ja Löwenstein v svojem govoru.

Zakaj se moramo zanimati za misijone? Zato, ker je to naša dolžnost, ker je to bistvena naloga sv. Cerkve, ker je to Jezus sam zapovedal. V onem svetovno zgodovinskem trenutku, ko je hotel zapustiti zemljo, je zbral okolo sebe celo cerkev, 500 učencev in apostole, in jim izročil, ne kakega nasveta, ampak svojo zapoved, svojo zadnjo voljo. In kakor bi jim hotel jasno dopovedati, da ima pravico dati to povelje, je začel z besedami: »Meni je dana vsa oblast, v nebesih in na zemlji.«

S tem, da sv. Cerkev pošilja svoje misijonarje po svetu, izpolnjuje pred vsem to, kar ji nalaga dolžnost pokorščine do njenega božjega ustanovitelja. Ona pa izpolnjuje s tem tudi svoj poklic. Sv. Cerkev je namreč duhovno telo Kristusovo, njegov »drugi jaz«. Zato se mora tudi na njej uresničiti beseda: »Jaz sem prišel kot luč na svet, da nobeden, ki v mene veruje, ne ostane v temi.« Gre se za božje kraljestvo na zemlji, gre se za to, da pade knez teme in izgubi svojo posest v poganskih deželah, gre se za božjo čast. Kdor za misijonsko delo sv. Cerkve nima srca, nima smisla za najvažnejšo, najvišjo, najsvetejšo nalogo.

In vendar je med nami mnogo tudi gorečih katoličanov, ki se za misijone zelo malo menijo. Nekateri misijonarjem celo očitajo, da vznemirjajo poganske na-

rode s svojimi nauki, drugi pa se iz evangelija najbrž niso nič drugega naučili kakor one besede, ki jih je Zveličar govoril kanaanski ženi, ko je hotel preskusiti njeno vero: »Ni prav, jemati kruh otrokom in ga metati psičkom.« Res je v naši domovini veliko zla, res še veliko nevere, toda nikar ne mislimo, da je dovolj, ako skrbimo samo za domačo deželo, samo za prerodenje svoje domovine. S tem še nismo spolnili dolžnosti, ki jo imamo kot katoličani. Ako bi bili veliki naši apostoli tako mislili, bi ne bili prišli v naše kraje in bi bili pustili naše pradede v temi nevere. Ne gre se samo za to, da rešimo duše, ampak v prvi vrsti za to, da se božja beseda izpolni, da postane božja Cerkev v resnici »priča resnice do konca sveta«. Ako noče naša sv. Cerkev izgubiti svojega častnega naslova, ako noče nehati biti katoliška, ako hoče ostati svet obsegajoča Kristusova cerkev, mora prinesiti evangelij vsem narodom na svetu.

Drugo, kar knez Löwenstein povdarja, je ugodna prilika za misijonsko delovanje, prilika, kakor je še ni bilo od apostolskih časov do naših dni. Preiskovanje sveta je skoraj dovršeno. Parobrod in železnica ne vozita samo vojakov in trgovcev, ampak tudi apostole v najbolj oddaljene kraje. V šestih mesecih, ki jih je nekoč potreboval apostol narodov, da je prišel iz Azije v Rim, je mogoče več kot enkrat prepotovati celo zemljo.

Vedno dalj prodira evropska omika in evropski vpliv ter odpira sv. evangeliju nova pota. Pogansko praznoverje izgublja tla. Vsi vzhodni narodi, od Turčije do daljne Koreje, se ozirajo v Evropo in priznavajo njeno premoč, ki jo je dosegla po krščanski omiki. Vsi hrepene po omiki, po svobodi. To daje misijonarjem novo možnost, da si pridobe vpliv na te narode in razširijo s krščansko omiko tudi krščansko vero in krščansko življenje.

Ne smemo pa prezreti vedno večjih nevarnosti, ki prete misijonom in ki jih je mogoče samo z največjim naporom odstraniti. Da se to zgodi, moramo napeti

vse sile. Tu imenuje knez Löwenstein v prvi vrsti islam, mohamedansko vero. To podpirajo naše evropske velesile, ki imajo v Afriki svoje naselbine, in zato se vedno bolj širi in osvojuje cele dežele in narode. Ako naši katoliški misijoni ne dobe kmalu dovolj pomoči, bo padel velik del Afrike v mohamedanstvo in bo za sv. Cerkev izgubljen. Druga, še večja nevarnost, pa grozi od protestantov in naših novodobnih brezvercev. Protestanti imajo več denarja kot katoličani in veliko več darujejo kot mi. Zato je njihovo delo veliko lažje, zato imajo v misijonskih deželah več šol in več učencev in učenek kot naši revni misijonarji. Ravno tako pošiljajo tudi naši brezverci svoje apostole v misijonske dežele, da jih iztrgajo katoliški cerkvi, ki jih je porosila s krvjo svojih misijonarjev. Napredujočim poganskim narodom ponujajo šole in učitelje in svojo protiversko omiko tako, da mora katoliška Cerkev napeti vse sile, da ohrani svojo posest in da more napredovati.¹⁾ Ali je mogoče, da bi katoličan, ki vse to premisli, še ostal brezbrizen za misijone?

Nato razpravlja knez Löwenstein o načinu, kako bi se dalo pomagati misijonom. Ena njegova misel zasluži posebno pozornost. Kako je to, da je pri nas tako malo zmisla za misijone?²⁾ Knez odgovarja na to vprašanje z besedami: »S spoštovanjem se obračam do naših duhovnih pastirjev in nadpastirjev. Ako se vprašam, kolikokrat na leto slišim s prižnice govoriti o razširjanju vere med pogani,

¹⁾ Znano je, da ustanavlja francoska »družba lajiških misijonov« svoje šole zlasti v vzhodnih deželah. V kitajskem mestu Šangaju namerava celo postaviti vseučilišče za sinove kitajskih uradnikov in plemenitašev. To družbo podpira francoska vlada.

²⁾ Protestanti (166.000.000) darujejo vsako leto za svoje misijone okoli 80 milijonov kron, katoličani (264.000.000) pa da do samo okoli 20 milijonov kron.

o tej tako važni cerkveni nalogi, pri kateri bi mogel in moral sodelovati vsakdo, mož, žena in otrok, si moram odgovoriti: Skoro nikoli!³⁾ O vseh Zveličarjevih razodevanjih se pridiguje, o Jezusu, luči poganov, ne slišimo nič. Tu velja tudi o nas beseda sv. Pavla: »Kako naj bi vanj verovali, o katerem niso nikoli slišali? In kako naj bi slišali brez pridigarja?« Velečastiti dušni pastirji, v imenu 30.000.000 poganov, ki vsako leto brez sv. krsta umrjo, vas prosim: Ne pozabite, ko skrbite za naše dušno zveličanje, na one duše, ki v poganskih deželah padajo v pogubljenje, ne pozabite, da ima vsak od vaših faranov dolžnost sodelovati pri rešitvi teh duš, ne pozabite, da ne moremo bolje skrbeti za svoje zveličanje, kakor da skrbimo za zveličanje drugih. Porabite priznico, krščanski nauk, pouk za prvo sv. obhajilo, da nas in naše otroke poučite o potrebah v misijonih, da zbudite našo gorečnost in našo požrtvovalnost.«

Glavna stvar pa je, da se misijonskega delovanja udeležujejo **vsí** in da ne bodo cele velikanske množice brezbrizne in nevedne v tej zadevi.

»Eno«, tako je končal govornik, »imejte pred očmi, ako prete mrzli dvomi uničiti vaše misijonsko navdušenje: ako krščanstvo ne začne zdaj svojega zmagoslavnega pohoda čez poganski svet, ako zadene Kristusa sramota v očeh po-

³⁾ Protestantki pastor mora saj enkrat na leto pridigati o uspehih in važnosti misijonov!

ganov, tedaj bodo tudi dežele staro krščanske omike začutile udarec tega poraza in novo poganstvo bo drznejše kakor že zdaj dvignilo glavo v naši sredi. Ako torej hočete, da ohranite katoliški Nemčiji vero in jo oživite, morate pomagati, da jo nese ven po vsem svetu.«

Veličastnemu govoru je sledilo navdušeno pritrjevanje. Nato pa se je izvolil odbor s knezom Löwensteinom na čelu. Ta odbor ima nalogo skrbeti, da v zvezi in sporazumu s škofi razširi misijonsko misel med najširše kroge. Najprej bo pa treba odpraviti o v i r e, ki misijonsko navdušenje samo uničujejo. V prvi vrsti spadajo sem časopisi in knjige, ki delajo samo za nekatere misijone, oziroma samo za nekatere dele sveta in se popolnoma nič ne menijo za druge morda bolj važne misijone. Skušnja je pokazala, da vzbuja tako postopanje samo nevoljo in da odbija širše kroge. Če se bo stvar tako razvijala, bo ves naš boj za Kristusa podoban boju, ki ga bije neredna vojska brez načrta. Brez enotne, osrednje organizacije ne bo velikih uspehov. Treba je torej mednarodne svetovne zveze. Taka zveza pa mora imeti svoje središče. Francoska, ki je za misijone največ storila in še vedno največ dela, ima zgodovinsko pravico, da načeluje tej zvezi. Vsi pomisleki pa bodo izginili, ako dobe posamezni narodi, ki bodo v tej zvezi, neko samostojnost. Kako veličastno bi bilo, ako bi se potem zastopniki vseh narodov zbirali na mednarodnih shodih. Koliko bi se na ta način lahko storilo za sv. Cerkev in za Kristusovo čast!

P.

Med brati Hrvati, ali: naša pot v Dalmacijo, Hercegovino in Bosno.

(Piše urednik. — Dalje.)

Kje je pa tisti mostarski most, ste se gotovo zadnjič vpraševali, heroč tale potopis. Zapisal sem namreč, da vidite most v Mostaru, čez katerega smo šli, na podobi. A po-

dobe ni bilo in mostu ne. Kje pa je ostal, ali ga je mar voda odnesla? Morebiti je še kdo rekel, i no, zdaj pa še »Bogoljub« laže! Sliši se namreč večkrat reči: časniki lažejo! Da bi

pa »Bogoljub« lagal, to bi bilo pa že prehudo. Res je, da lažejo, pa še grdo; a katoliški časniki menda vendar ne lažejo. Ker lagati se pravi: v e d o m a neresnico govoriti. Primeri se jim pa že tudi, da p o z m o t i časih kaj neresničnega poročajo. Kaj takega se pri človeški slabosti in pri tolikih novicah, ki jih prinašajo, lahko primeri. In od te človeške slabosti tudi »Bogoljub« ni izvzet.

Taka se mi je primerila z naznanilom o Rafaelovi družbi. Sklenjeno je bilo: V teku meseca januarja se odpre v Ljubljani pisarna Rafaelove družbe. Mislil sem si tedaj: preden ljudje dobe drugo številko »Bogoljuba« v roke, bo pisarna že delovala. Pa je prišel vmes nepremagljiv zadržek — in pisarna se ni mogla odpreti. To v pojasnilo in opravičenje onim, ki bi bili morda iskali zadnjič v »Bogoljuba« naznanjeno pisarno, pa je niso našli. Veliko jih ni bilo; pa če bi bil le eden, mi je težko, če je zastoj iskal. Razmere so časih močnejše kakor človek, in jih ne more premagati.

In taka se mi je primerila tudi z mostarskim mostom. Napovedan je bil, pa ga ni bilo. Zakaj vendar ne? Vprašali ste, če ga je voda odnesla. Ne, voda ga ni odnesla, ampak — pošta ga je prepozno prinesla. Podobe moramo namreč dati delati na Dunaj. Pa smo poslali tje na Dunaj ta most — pomislite: cel most poslali na Dunaj! — in naročili: do tega in tega dneva mora biti v Ljubljani. Pride tisti dan; dan, ko je bilo treba list skleniti, a — mostu ni bilo. Čakamo, čakamo, do zadnjega trenutka, — nič! Zadnji čas je, da list gre v stroj; če ne, pa ne izide v pravem času. Tedaj naj pa gre — brez mostu! Komaj je bil list v stroju, pa — pride most! Za eno uro zamudil — za en mesec zamudil. No, če ga zadnjič ni bilo, ga imate pa danes pred seboj. Le dobro si ga oglejte!

Vidite, to so tako-le uredniške težave, — poleg drugih, katere tukaj niso popisane.

No, zdaj ko smo premagali težave, ki nam jih je napravljala ta most, pa lahko idemo na našem potu naprej — iz Hercegovine v sestersko deželo bosansko. Da sta Bosna in Hercegovina precej veliki, se vidi iz tega: ob pol desetih dopoldne smo sedli na vlak v Mostaru, ob štirih popoldne smo šele dospeli v Sarajevo, glavno mesto Bosne.

Vožnja ni bila več tako dolgočasna kakor prejšnji dan. Železnica vozi za reko Neretvo dalje, kamenje nas še vedno obdaja od obeh strani; a to ni več dolgočasna goličava, marveč prav zanimiva partija. Na obeh straneh reke visoko gorovje, v ozki dolini in globoki strugi pa se premetava in peni Neretva, hiteč

proti svojemu cilju. Lepa, romantična dolina! Proti koncu postaja dolina bolj obraščena, zelena, in polagoma se začne železnica dvigati. Dviga se, dviga in v velikih ovinkih spenja in speje kvišku. Vožnja je nekoliko podobno vožnji čez Semering. Ko smo na vrhu, prekoračimo deželno mejo in smo v Bosni. Svet in ž njim železnica se nagneta navzdol. Svet je tukaj podoben našemu: hribi obraščeni z drevjem, doline posejane s travniki in njivami. — Zdaj se začne dolina razširjati, svet odpirati, pridemo na obširno, lepo ravan, ki jo srečno prevozimo, pa smo na kolodvoru v Sarajevu.

Sarajeva ne bom prav natančno popisoval, saj se je zadnja leta, odkar je Bosna prišla pod avstrijsko oblast, večkrat o njem kaj pisalo in bralo. Glavnih reči moram vendar omeniti. Na zahodno stran mesta se razprostira že omenjena ravan, na vzhodni strani pa stopa skupaj od obeh strani gorovje in oklepa mesto. Po sredi mesta teče reka Milačka. Mesto je v glavnih svojih delih že popolnoma moderno, stranski deli imajo še orientalski značaj. — Da je po mestu zelo veliko nepotrebnega nemškovanja, s katerim je osrečila Hrvate avstrijska vlada in prihajajoči tujci, o tem sem takoj po prihodu domu pisal v »Slovenca«. Domačini Hrvatje imajo pa ravno to slabost kakor mi: le kar je tuje, to je prav v čislih; kar domače, to pa premalo cenimo. Za pol vinarja dobička smo zadovoljni, če tujec hodi po naših glavah, in za en prijazen pogled od strani tujega človeka smo pripravljeni zatajiti, kar je domače. To je naša slabost. Kdaj se je homo otresli? Ponižnost je lepa čednost, ampak to spoštovanje tujščine in preziranje domačega nima s ponižnostjo nič opraviti. To je takoj imenovana »pasja ponižnost«, ki pri Bogu nima nikake zasluge. Malo več narodne samozvesti bi se nam podalo.

Ko smo odložili svoje reči v hotelu, sem jo ubral najprej proti stolni cerkvi. V mestu, kjer so različne vere, človeku še bolj dobro dene, ko zagleda katoliško cerkev in stopi vanjo. Obide ga občutek, da je doma. Stolna cerkev je nova, zidana v gotskem slogu z dvema zvonikoma, ni prav velika, a lepa je. Ker človek v tujini rad najde takega znane človeka, sem vprašal v žagradu po monsignoru Cankarju. Nema ga, so mi odgovorili, odšel je na birmovanje. In biskup (škof) Šarič? Takodjer nije kod kuće. Otišla sta zajedno na sv. potvrdu (birmo). — Bilo mi je prav žal. Zavijem v semenišče, kjer bivajo jezuitje. Tam je moj bivši sošolec, P. Matevž Končar, ki ga nisem že videl, odkar

smo iz semenišča. Pa zopet: Nema ga kod kuće, otišao na Velegrad. Torej nobenega znanca, da bi se ž njim kaj pogovoril o tukajšnih razmerah! — Sicer so me pa jezuitje prav prijazno sprejeli. En pater me je peljal na streho, odkoder se dá izvrstno pregledati celo Sarajevo. Tudi semenišče, kakor stolnica, je novo, sezidano po okupaciji. Pri semenišču pa ni samo kapela, ampak cela cerkev, posvečena sv. Cirilu in Metodu. Okrogla prijazna stavba z lepimi slikami.

Drugi dan je bila nedelja. Šel sem v stolnico k veliki sv. maši. Cerkveno opravilo se vrši popolnoma tako kakor pri nas. Cerkve je bila še precej napolnjena. Ogledoval sem priproste Bošnjake, navzoče pri sv. maši, kako so se ti lepo, spodbudno-pobožno obnašali! Pri povzdigovanju se sklonijo z glavo do tal, po povzdigovanju dvignejo in razprostrejo roke in z razprostrtimi rokami molijo. Tako se spodobi pred Najsvetejšim moliti, da! Tudi pri nas bi morali tako! Ti dobri siromački, ti imajo živo vero! Po sv. maši sem šel za njimi iz cerkve. Jaz se posebno rad z nizkimi, priprostim ljudmi spustim v pogovor. Čujte, kume, — nagovorim enega — odakle (pdkod) ste vi? Što radite v Sarajevu? Dobro mu je delo, da sem bil prijazen z njim, smehljaj se mi je zadovoljno. Pove, da so od tukaj in tukaj, pa da delajo v Sarajevu. Pogovorila sva se še nekaj, potem sem jih moral zapustiti. Dobri človečki! Smilili so se mi. Rad bi jih bil pritisnil na sree; če bi imel srebra in zlata, bi jim ga hotel nasuti v naročje. Mislil sem si: Taki-le so prijatelji božji. Blagor ubogim v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo!...

Radovednost me je nesla tudi v judovski tempelj. Nov je, lep je, lepo pa ni obnašanje judov v tempelju. Ravno so se zbrali neki možaki — sami možaki — k molitvi. Pa kako grozno grdo so mrmrali, se ozirali in pogovarjali! To pa že ni nobena molitev, marveč spakovanje! — Iti sem smel v tempelj svobodno in vse ogledati, samo pokriti sem se moral. Ko pridem nazaj, me v lopi poprosi sluga — govorili so nemško — za kak dar tempelju. Dati nisem hotel nič. Judom pa že ne drugega kakor — figo.

Bil sem tudi v turški džamiji (mošeji), katerih je vse polno — s tistimi drobnimi stolpi, minareti, ki so mojemu očesu nekako zoprni. Šel sem v glavno, takoimenovano Begovo mošejo. Tukaj je treba nekaj plačati, pokrit je treba biti istotako, poleg tega pa še na čevlje natakniti neke copate ali coklje. Uhajalo mi je na smeh, ko sem stopical v tistih copatah, in premagovati sem se moral,

da ga nisem spustil. Mošeja je okrogla stavba, ne velika, prazna, stene so okrašene s čirečarami. Posebne lepote pa nisem našel na njej. Molijo pa Turki že bolje kakor judje — toda ne v mošeji, ampak spredaj pred njo. Pri vodnjaku na dvorišču si umivajo roke in noge, potem gredo v lopo molit. Tam molijo dolgo stoje, kleče in čepe ter se priklanjajo, — pa tudi samo moški; ženske, ni videti nobene. Tile turški molivci bi se pa lahko postavili v zgled našim, večkrat ako mrzlim možakarjem, kako se jim je vesti v cerkvi. **Mohamedanska vera je sploh zmes prav pametnih in prav neumnih nauk in navad.** Na primer, da so ženske zakrite, to ni tako napačno; da pa kristjana ubiti in oropati ni nič greh, ta je pa spet prav turška. Šel sem se k Turku brit, in na misel mi je prišla ona znana: Nemoj se batit, brate, nemoj se batit! — pri tem mu je pa glavo odrezal. Kaj če bi tudi tale moj brivec zdaj tako naredil; pripravnost ima prav zelo. No, vendar sem mu srečno odnesel glavo!

Bil sem tudi v muzeju, ki je v narodopisnem oziru silno zanimiv, bil v uredništvu »Hrvatskega Dnevnika«, bil v Ilidži, velikem krasnem kopališču poleg Sarajeva. — To naj zadostuje o Sarajevu, dasi bi imel še to in ono povedati.

Jezuitje so mi pripovedovali, da stanje katoliške cerkve v Bosni ni nič kaj veselo. O tem sem se prepričal še bolj, ko sem že domu prišedši dobil v roke nemško knjižico jezuitskega P. Puntigama: »Naša bodočnost v Bosni«. O tem sem potem predaval v Ljubljani v krščansko-socialni zvezi. To predavanje je prinesel »Slovenec« v glavnih potezah na uvodnem mestu: »Jugoslovanska misel krščanska«. Isto kar P. Puntigam v svoji knjižici pripoveduje, smo pa brali tudi v misijonski knjigi letošnjih Mohorjevič bukev. Ne bom ponavljal, kar je pisano tam. Kdor še ni bral, naj bere! Bodočnost katoličanov v Bosni pod avstrijsko vlado ni nič kaj upopolna. Siromaščina med katoličani je neznanca. Našemu ljubemu Bogu se godi po bosanskih cerkvah tako kakor nekda v betlehemskem hlevcu. Stara šupa, ki so jo vojaki naredili in zapustili, služi za mestno farno cerkev v Doboju. Drugod pa ni boljše. — Zato ponavljam tukaj še enkrat to, kar sem poudarjal in pravil že pri tistem predavanju in je tudi »Slovenec« priporočal: **Pomagajmo po svojih skromnih močeh našim bratom v Bosni!** Pomagajmo ali v denarju ali v blagu ali kakorkoli: s cerkveno obleko, opravo, posodo, podobami, knjigami itd. — Ničmanova prodajalna v Ljub.

ljani je tako prijazna, da je pripravljena sprejemati vsakojake darove za Bosno in jih dalje odpošiljati. Kdor hoče naravnost poslati, tudi lahko stori; naj pošlje na sje-
menište v Sarajevo! Kdor pa ne mara, pa v Ljubljano! Če kake stvari ne morete več rabiti, pa bi bila še rabljiva, nikar je ne zavržite, — v Bosno ž njo! Seveda prav

ničvrednih stvari nikar pošiljati, a stvari, ki so vsaj še za silo, bodo v Bosni dobrodošle.

Prosim, čujte ta glas, to prošnjo! Pomagajmo siromakom po svoji moči! Razveselimo jih, pokažimo svojo ljubezen! S tako dejansko ljubeznijo naj se razodeva naša jugoslovanska vza-
jemnost krščanska!

(Dalje prihodnjič.)

CERKVENI RAZGLED.

Po svetu.

Novi kardinali. Aprila meseca bo imenovanih osem novih kardinalov; med cerkvenimi kneži, ki bodo prejeli kardinalski klobuk, bo tudi dunajski papežev poslanik, nadškof in knez Granito di Belmonte, potem nadškofa v Londonu in Parizu in patriarh v Lissaboni.

Sijajne zmage si je priborilo katoliško središče pri občinskih volitvah v velikih mestih Kolin in Trier. Katoliški odborniki imajo v obeh mestih lepo večino.

Samaritansko delo so izvrševali o priliki velike poplave v Parizu osobito duhovniki, da je njih trud in delo moral priznavaje omenjati celo župan v občinski seji, dasi ni prijatelj duhovščine. Nadškof Amette je nabral za poškodovance čez pol milijona frankov, ne všteti 25.000 frankov, ki mu jih je poslal za ponesrečence londonski veliki župan.

Jeruzalemsko romanje. Romarski vlak odide iz Linca 5. aprila. Udeleženci bodo obiskali Jeruzalem, Betlehem, Nazaret in Galilejo. II. razred 350 K; I. razred 450 K. Oglašiti se je pri odboru: Linz, Landstrasse 41.

Priprave za evharistični kongres v Mont-realu (Kanada, Sev. Amerika) se pridno nadaljujejo. Škof Heylen se trudi, da bi bilo večje število udeležencev brezplačno oskrbovanih. Zastopnik Kanade v Londonu, ki je sicer protestant, je daroval v prid kongresu 20.000 mark.

Sveta še ne bo konec. Na pustno nedeljo je bilo v 76. dunajskih farnih cerkvah poročenih nič manj kot tisoč parov. Lani je bilo isti dan nekaj manj kot 600 porok.

Peti mednarodni marijanski kongres bo v Solnogradu od 18. do 21. julija 1910. Po-

kroviteljstvo je prevzel kardinal dr. Janez Katschthaler. Sveti oče Pij X. so nameravali prirediti odobrili in delo blagoslovili. Odbor prosi, naj bi katoliški časopisi vseh dežela in vseh držav vabili katoličane na udeležbo.

Cela naselbina je prestopila v katoliško Cerkev. V bližini New Yorka v Ameriki je anglikanska občina, ki nje stanovniki izvršujejo nekako misijonsko delo v prid revnim izseljencem in delavcem. To celo občino je newyorški nadškof s papeževim dovoljenjem sprejel v katoliško Cerkev.

Alella na Španskem. Alella je rojstni kraj usmrčenega anarhista Ferrera. Tu so imeli tridnevno spravno pobožnost na čast presvetemu Srcu Jezusovemu v zadostilo za grozodejstva, ki jih je povzročal lani poletni rojak iz Alella: Franc Ferrer. Po končani tridnevnicu je bila velikanska, sijajna procesija. Starši Ferrerovi in vsa druga družina obžalujejo početje sina Franca, ki je bil izgubil vero vsled občevarjanja s svobodomiselnici. Vsi drugi člani rodbine Ferrerove se odlikujejo po krščanskem življenju.

Tudi povodenj. Povodenj, ki je še veliko bolj nevarna, nego vodovje, preplavlja dan na dan evropske planjave in višave: to je povodenj umazane literature (knjig in časopisov). Narod v Nemčiji razda za to pogubonosno preplavljanje na leto 50 milijonov mark. V Berlinu zasluži en sam založnik take umazarije in nenravnosti letnih 2 in pol milijona mark. Zanimivo bi bilo izvedeti, koliko se speča v Avstriji takega blaga med ljudi! Pa ga ni zlepa človeka, ki bi tožil čez tako nevarno povodenj!

Cerkvena tatvina odkrita. Tatove, ki so bili odnesli iz poljskega romarskega svetišča

Materi Božje v Čenstohovu vse dragocenosti, so vendar zasledili. Ukradeno zlatnino in dragulje so zavezali v rjuho, ki so jo bili skrili v reko Varto. Tatvino so izvršili trije roparji s pomočjo nekega kaznjence, ki je bil všel iz zapora.

Vodovje v Parizu. Strašno povodenj so imeli v svetovnem mestu Parizu v dneh od 26. do 30. januarja 10.000 prebivalcev se je moralo izseliti iz svojih stanovanj. V vodi so bila tudi vladna poslopja. Tema je vladala po mestu, ker stroji za elektriko niso mogli delovati. Škodo cenijo na 150 milijonov kron. Človeku se nehote vrivajo v glavo misli in sodbe, češ, ali ni ta katastrofa, ki je tako nepričakovano v zimskem času zadela Pariz, kjer gospodari brezbožna, frasonska fran-

glavo Marijinemu kipu v cerkvi sv. Frančiška v mehikanskem mestu Celaya. Krona je dar občinskih svetovalcev.

Dar sv. očeta. Papež Pij X. so po lastnem nagibu darovali za novo cerkev presvetega Srca Jezusovega v Trstu dragocen kelih, ki je umetnina prve vrste.

Čudeži v Lurdu pred moderno znanostjo. V Milanu in Trstu je imel nedavno predavanja katoliški duhovnik P. Avgustin Gemelli, ki je obenem doktor zdravilstva. Med drugim je učeni mož govoril tudi o lurških ozdravljenjih, ki jih seveda ne more razložiti na noben naraven način. Znanost tukaj ne najde nobenega izhoda, treba je iskati nadnaravne, božje moči. V Milanu je bila dvorana polna zdravnikov; nekateri so skušali učenemu re-

Most v Mostaru.

coska vlada — kazen božja! Dostikrat smo že rekli, da bo Bog posegel v tok sedanjega brezboštva na Francoskem; morda je ta nesreča opomin, če bo kaj izdal.

Nekaj posebnega. Gotovo redkokedaj se zgodi, da bi stolni kanonik blagoslovil poroko svoje hčere, — pa se je zadnji predpusť vendarle pripetilo. Knez Hugoñ Boncompagni - Lodovisi, ki je postal po smrti svoje druge soproge (princezinje Altieri) duhovnik in je sedaj že več let stolni kanonik pri cerkvi sv. Petra v Rimu, je meseca januarja t. l. blagoslovil zakonsko zvezo svoje hčere Terezije z vojvodom Mondragone.

Marijina krona. 400.000 K je stala dragocena krona, katero so položili svečano na

dovniku ugovarjati, toda ta jih je zmagovito zavrnil. Vse časopisje, tudi liberalno se je moralo pohvalno izraziti o P. Gemelli-ju.

Kje je sreča doma? V velikih mestih gotovo ne; kot dokaz zato nam je Dunaj, kjer je bilo lani 520 samoumorov, 853 oseb pa si je samo poizkušalo končati življenje. Časopisi navajajo vsakojake vzroke, a zadnji in poglobitni vzrok je brez dvoma: pomanjkanje vere in zaupanja v Boga.

Stoletnico rojstva umrlega papeža Leona XIII. bodo slovesno praznovali v rojstnem mestu Carpineto na Italijanskem.

Bi bilo treba tudi drugod. Na Dunaju je državno pravdnštvo odredilo vsled ovadbe hišno preiskavo v knjigotržnici žida Sterna.

Zaplenilo je 30.000 (pet voz) nesramnih knjig v vrednosti 150.000 K. In koliko je takih blogov, od koder se širi nenravnost in pohujšanje med mlado in staro!

Po domovini.

K sv. očetu v Rim so bili šli milostljivi knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič koncem meseca januarja, da so podali poročilo o stanju ljubljanske škofije. Presvetlega knezoškofa je spremljal tajnik č. g. Karol Čerin.

Vzpodbuden zgled iz cesarjeve rodbine.

Dne 22. januarja je bila v Trstu blagoslovljena nova cerkev presvetega Srca Jezusovega. Pomenljivo je, da je bila navzoča tudi nadvojvodinja Marija Valerija, hči našega cesarja Franca Jožefa, ki je s svojim lepim in pobožnim nastopom bila vsem odličnim gostom za zgled. Nadvojvodinja je prišla v cerkev s svojim spremstvom skozi zakristijo, v prezbiteriju se je pred oltarjem dostojno poklonila, nato je prejela škofov blagoslov ter se je podala na odmenjeni prostor. Med sveto mašo je nadvojvodinja pobožno molila iz knjižnice, po povzdigovanju pa rožni venec. Cesarjeva hči je nastopila bolj v priprosti noši, kakor marsikatera tržaška gospodična, ki nima kaj jesti.

† Kanonik Anton Fettich - Frankheim.

Po kratki bolezni se je preselil v večnost dekan ljubljanske okolice gospod kanonik Fettich - Frankheim. Kljub slabemu vremenu je spremilo dne 27. januarja blagega pokojnika k večnemu počitku veliko prijateljev in mnogo občinstva. Rajni je bil povsod priljubljen, zlasti še kot župnik in dekan v St. Jerneju na Dolenjskem. N. p. v m.!

Škof dr. Fr. Nagl, ki je postal pomožni škof dunajski, je bil od svetega očeta imenovan za naslovnega nadškofa v Tiru. Na Dunaj se je preselil dne 17. februarja. Kdo mu bo naslednik, še ni nič gotovega.

Župnijo Žabnico, kamor spada sloveča božjepotna cerkev »Sv. Višarje« so prevzeli v oskrbovanje z mesecem februarjem čč. oo. frančiškani. Celovski škof dr. Kahn je prosil frančiškansko provincijo za pomoč, in sedanji neutrudno - delavni provincial P. Placid je ustregel želji knezoškofovi ter odločil za župnika v Žabnici P. Adolfa Čadež, ki je obenem superior ondotne frančiškanske nasebine. Kot pomočnik mu je prideljen P. Kerubin Pušek, pozneje pride če bo potrebno, še več redovnikov.

Duhovske izpremembe v ljubljanski škofiji. Umeščen je bil na župnijo Postojno dekan semiški č. g. Matija Erzar. Hkrati je bil imenovan za dekana postojnske dekanije. Premješčen je bil č. g. Leopold Kolbezen, kaplan v St. Jerneju za župnega upravitelja v Mirnopeč, in č. g. Jan. Sever iz Prečine za kaplana v St. Jernej. Radi bolezni se je odpovedal župniji Mirnopeč č. g. Štefan Terškan in je bil nameščen kot kaplan v Prečini.

Smrtna kosa. Dne 9. februarja so položili k trajnemu počitku telesne ostanke župnika v p., č. g. Jan. Podboja. Umrl je v kandijski bolnišnici, pokopan pa je bil v Ribnici. Z veliko gorečnostjo je služboval celih 37 let ter se je odlikoval tudi kot marljiv sotrudnik pri naših listih. Zadnje poročilo, ki je je poslal »Slovincu« je bila razglednica, na kateri je sam napisal notico o bližajoči se smrti njegovi. — Bog mu daj večni mir!

Imenovanje. Namesto umrlega kanonika Fettich - Frankheima je imenovan za dekana ljubljanske okolice č. g. stolni dekan Matija Kolar.

Papežev red »Pro ecclesia et Pontifice« (za Cerkev in svetega očeta) so izročili ljubljanski knezoškof o priliki srebrne poroke dne 7. februarja vrlemu možu, odločnemu katoličanu in poslancu g. Kobiju v Borovnici. Bog daj odlikovancu čvrstega zdravju!

Gorica. — Veleč. g. dr. Andrej Pavlica je imenovan definitivnim profesorjem bibličnih ved stare zaveze v centralnem semenišču v Gorici. Veleč. g. dr. Jožef Srebernič pa je imenovan definitivnim profesorjem cerkvene zgodovine istotam. — Petindvajsetletnico mašniškega posvečenja sta praznovala preč. g. Jožef Fabijan, župnik pri Sv. Luciji in g. kurat Alojzij Bratina v Šempolaju. — Sv. misijon je bil v Renčah od 16. do 23. januarja, katerega se je udeležilo obilo vernega ljudstva iz Renč, Prvačine, iz Bukovice, Bilj, Volčjedrage itd. Ogromna množica pa se je zbrala v Renčah ob sklepu misijona. Procesija je bila veličastna. Obhajancev je bilo skorej dva tisoč. Naj Gospod blagoslovi delo gg. misijonarjev, da bi obilo sadu rodilo. — Istotako se je vršil sv. misijon v St. Petru pri Gorici od 26. januarja do 2. svečana. Res v današnjih časih, ko vse drvi in se peha za časne dobrrote in razveseljevanja, je treba zopet in zopet kristjanom živo v spomin poklicati Jezusove besede: »Le eno je potrebno«.

V cvetu let.

Črtica. — Spisal Pavel Perko.

Pripeljala jo je vendarle v župnišče. Hvala Bogu! Dosti je imela opraviti z njo. Ni bila hudobna, ta Antonija. Nasprotno! Bila je blagega srca. Toda svet — moj Bog — svet je vabljev in zapeljiv. In ta zapeljivi svet zna poudarjati vedno bolj, da mladost in telesna lepota mora služiti njemu — svetu. Ne Bogu —! Kakor da bi telesna lepota ne bila tudi od Boga, kateremu se mora nazaj darovati . . .

No, zdaj je, hvala Bogu, led prebit. Antonija je odšla v zgornje prostore župnišča, da se zapiše v Marijino družbo!

Že samo ime »Marijina družba« je navdajalo posvetna dekleta z mržnjo in strahom. Antonija je po svojih razmerah bila prisiljena, da občuje semintja tudi s takimi dekleti. In te so se prizadejale na vso moč, da bi ji vcepile svojo misel, svoj strah in svojo mržnjo. — Toda tudi prednica Ana je imela vpliv in veljavo pri Antoniji. In Ana do zadnjega ni obupala nad njo.

Že parkrat proti koncu tedna je bila opomnila Antonijo: »Antonija, jutri je nedelja. Jutri pojdeva, kajneda?«

Antonija je napravila zamišljen obraz. Velike in lepe njene oči so postale še večje.

»Ah, saj res! Jutri je nedelja. Obljubila sem ti, Ana, toda, ali bi ne kazalo počakati še en teden?«

In že parkrat sta bili odložili na drugo nedeljo.

Ani se je zdelo včasih, da odlašata le preveč. Začela je misliti, da Antonija morda vendarle ni za družbo ter da bi bilo nespametno in morda celo škodljivo in družbe nevredno, ko bi jo silila.

Toda že je zopet izpregovorila Antonija kako besedo ali storila kako dejanje, ki je dalo Ani novega poguma.

»Torej Antonija, odloči se in reci: kedaj pojdeva!«

»Drugo nedeljo, Ana! Pojdem in zapišem se! Veš draga Ana, čim bolj me svet vabi, tem bolj vidim, kako majhno je vse to, kar mi obeta!«

Ana jo je pogledala. Hotela je dvomiti, da bi Antonija res mislila tako kot je govorila. Toda odkritosrčen odsev v očeh Antonije jo je prepričal, da se ne hlini.

In res se ni hlinila.

Danes zjutraj je prišla sama od sebe ter objela Ano, rekoč: »Popolnoma sem se odločila. Čutim, da bom srečna in zadovoljna.«

Šli sta in zdaj sta tu!

Kako lahko je bilo pri srcu prednici Ani! Ah, to nedolžno bitje, staro komaj osemnajst let; ta cvet, ki se je komaj razvil: — njeno Antonijo naj bi zamorila slana greha in po-

svetnosti?! Ne! Svet ni zmagal, dasi se je trudil na vso moč.

Kako so jo vendar vabili to revico! Antonija je bila sama razodela Ani vse sladke besede in vabila.

»Glej tvoja mlada leta: ali jih hočeš res zakopati?! In tvoje lice, ki je kakor med in mleko! Tvoja svežost! Tvoja lepota! Vse to bodeš takorekoč tja vrgla, da ti vsahne brez dobička in koristi! Svet se ti ponuja, ti pa hitiš v mračno in dolgočasno življenje!«

Sladke besede! Ni čuda, da se je Antonija komaj branila njih vplivu. In ko so jo videle omahovati, oh potem so šele vzkipele:

»Ali si vendar nespametna, Antonija. Pomisli kaj delaš! Zapisala se bodeš, no in potem?! Saj veš kako bode! Vedno jih bo deset za teboj. Zasledovale bodo vsako tvojo stopinjo. In vedno bo ena stala v župnišču, da te ovadi in zatoži.«

»Če bodem pa živela tako, da me tožiti sploh ne bodo mogle?!«

»Ah, beži! Poštena si lahko, če si v družbi ali ne. — Ali mar mé nismo poštene?«

Antonija je hotela nekaj ugovarjati, pa je rajši obmolčala. Spomnila se je na Trtnikovo Cecilijo, ki so jo tudi štele med svojo. Še lani je bila mlada in lepa. In hvalila se je povsod, kako da je poštena. Letos pa — Ni da bi mislila!

In tako je zmagala dobra stran. Hvala Bogu! Antonija je pribežala v varno pristanišče! Kako lahko je bilo pri srcu Ani. Spomnila se je zadnjega misijona, kako so gospod misijonar v vznesenih besedah govorili o tisti dušni sladkosti, ki jo občutimo, kadar smo kaj storili v dušni prid svojega bližnjega. »Duše reševati, to je najslajše apostolsko delo. Bodimo apostoli drug drugemu in občutili bomo to notranjo sladkost in tolažbo!« Kako lepe besede in kako resnične! — Ah Antonija, blagor ti! Cvetje let, svežost in lepota: ali ti bode mar sedaj vse to odpadlo in vsahnilo? O ne! Cvet se bo razvil v še lepši cvet, svežost se bo pomladila in lepota bo dobila nov sijaj!

Zgoraj so se odprla vrata. Pojavile so se stopinje, hitre in vesele. Antonija je pri-

hitela po stopnicah. Odsev notranjega veselja ji je igral v očeh. Ana ji je stopila nasproti:

»Kako je, Antonija?«

»Dobro. Glej, dobila sem svetinjo in trak.«

S ponosom je pokazala oboje. Vneto je pritisnila svetinjo na ustnice ter jo poljubila.

»Ana, ne morem ti povedati, kako sem srečna!«

* * *

Ko sta hiteli po cesti proti domu, ju je pot peljala mimo gostilne. Petje in vrišč je donel iz gostilniških prostorov. Med hripave glasove so se mešali še bolj hripavi glasovi harmonike. Govorica je bila glasna in zmešana. Med posameznimi glasovi je bilo slišati tudi kletvice in to celó iz ženskih ust... Iz okna, ki je bilo slučajno odprto, se je kadilo v zimski zrak. Dišalo je na streljaj daleč po slabem tobaku in razgretem pivu.

Na pragu gostilne se je prikazala tovarišica Kristina. Ljudje so jo imeli za lepo. In res so ji bile črne oči vedno polne ognja in življenja. Tudi tedaj ji je sijal v očeh posebne vrste ogenj. Lica pa so ji bila rdeča in razpaljena...

Obstala je na pragu. V tistem trenutku sta se vjeli z Antonijo v pogledu. Antonijo je spreletelo... Ali je bilo to čuvstvo studa ali pomilovanja, tega ni vedela.

Kristina je hotela izpregovoriti. Toda, ko je zagledala Ano, je za hip — vsaj Antoniji se je tako zdelo — povесila oči. Takoj nato pa se je obrnila in odhitela v notranje prostore.

In smeh in šumeča govorica in petje in vpitje je donelo še nadalje iz gostilniških prostorov. Vmes pa so se čule pritajene kletvice, in to celó iz ženskih ust...

A vse to — kdo bi bil mislil — je budilo v srcu Antonije nepopisljivo vesela in zadovoljiva čuvstva...

O blagor ti deklica! V cvetu let si se odločila na pot sreče in poštenja. Darovala si Jezusu to, kar si imela najbolj dragocene: svoja mlada leta... Ne, nisi mu jih darovala; saj On je imel pravico do njih!

A vendar bo storil, kakor da mu je bila ta dragocenost le darovana; zakaj povrnil ti jo bo z obrestmi vred ... Naj ti cvete, deklica

mlada, praznik življenja do konca dni! Iz cvetja let pa naj se ti razvije stotero najzlahtnejših sadov!

Sv. Stanislav Kostka.

(Dalje.)

Urediti posteljo, očistiti obleko in čevlje, za vse to je bilo dovolj en četrt ure. Naposled so se podali vsi novinci k sveti maši in potem k skromnemu zajutku. Potem so imeli vsi do kosila različna dela, nekateri so se bavili s pisanjem, drugi z branjem svetih knjig, tretji zopet s čim drugim. Poleg tega se je moral vsak nekaj časa učiti katekizma in pravil dotičnega reda. Okoli poldneva so poklekli vsi k izpraševanju vesti, dokler jih ni pozval zvonec k obedu. Nekateri novinci so stregli pri mizi, drugi zopet pomagali v kuhinji. Sicer so opravljali vsi novinci to z velikim veseljem in vdanostjo, a nikdo bolj, kakor Stanislav. Streči pri mizi, pomagati v kuhinji, snažiti hodnike, to je bilo za njega samo veselje. Vedno je opravljal ali vsaj želel opravljati to, kar je bilo bolj nizko in bolj težavno.

Nekoč dela Stanislav zopet ravno nekaj v kuhinji, ko pride v noviciat kardinal Commendone z visokim spremstvom in želi videti Stanislava. Takoj je poslušal Stanislav poziv; a čast, ki mu jo je izkazal visoki dostojanstvenik, je sprejel s tem, da mu je pokazal, da ceni vse dostojanstvo in časti tega sveta manj, kakor ponižnost, biti najmanjši med vsemi. Kdor je pomagal v kuhinji, je oblekel staro, že obnošeno, skoro beraško oblačilo — in v tisti obleki je stopil Stanislav pred kardinala.

Kakor povsod v tej družbi je bilo tudi v rimskem noviciatu dovoljeno po obedu in po večerji eno uro skupne zabave v okrepčanje duševnih in telesnih moči.

Toda Stanislav si je izvolil drugačno zabavo. Največje njegovo veselje je bila sveta Devica. Iz ljubezni do nje je zbral iz različnih knjig celo vrsto čudežev in dobrot, ki jih je naklonila Marija. Kmalu so spoznali tudi njegovi tovariši, kaj je Stanislavovo največje veselje, in radi so se udeleževali njegovih pripovedij, česar je bil Stanislav tako vesel, da se je včasih v govoru kar razvnel. In pri tem se je oziral vedno na tisto stran, kjer je vedel, da se nahaja kaka podoba Matere božje.

»Če tudi naš brat,« tako piše o sv. Stanislavu p. Facis, »ljubi vse svetnike z gorečo ljubeznijo, je vendar najbolj vdan Devici Mariji, katero časti kot svojo najboljšo priprošnjico, tolažnico in zaščitnico. Že iz otroških let ji daruje vse svoje misli, želje, dela in sebe samega. Naziva jo s presvetimi imeni, vendar je žalosten, da ne najde besed, ki bi določeno izrazile njegovo ponižno vdanost in ljubezen.

Od sebe samega, od časti in visokega stanu svoje rodovine ni spregovoril Stanislav nikdar besedice. Če je pričel o tej stvari in v njegovi prisotnosti govoriti kdo drug, je znal zasukati pogovor takoj na kako sveto stvar.

(Dalje prihodnjič.)

Kako se giblremo.

Tržaška ženska Marijina družba. Kaj? da bi bil prilezel višnjegorski polž celo k nam? To je neverjetno že zaradi daljave in tudi v družbi se vidi boljši napredek, kot bi bil polžev. Na Svečnico smo najslovesnejše praznovali desetletnico naše družbe. Pripravljali smo se s tridnevnimi duhovnimi vajami, katere je vodil č. g. Fr. Ks. Tomc J. D. Njegov i jedrnat i govori, posebno pa slovesna posvetitev zadnji dan pred Marijinim kipom in družbino zastavo, ostanejo nam v trajnem spominu. — Družba šteje 1120 udiinj, namreč 615 deklet, 115 gostinj in 390 ženā. Zadnji dve leti je pela sekirica na suhih vejah družbe. Bilo je izobčenih 8 deklet in 3 žene. — Želimo si nabrati zakladov, katere rja in molji ne snedo, zato se je pred štirimi meseci ustanovilo v družbi skupno mesečno sv. obhajilo, pred kratkim pa bratovščina živega rožnega venca in bratovščina v čast Mariji v nebo vzeti v tolažbo vernih duš v vicah. Naše delovanje je tudi v peterih odsekih, namreč 1. je »Zveza Marijin dom« za nabiranje milodarov za lastne prostore, katere neobhodno potrebujemo. Odsek 2. je časnikarski, ima knjižnico s 450 različnimi knjigami, skupno naročenih nam prihaja 200 iztisov »Bogoljuba« in 150 »Glasnika«. Imamo še nad 40 iztisov »Naše Moči« in še mnogo drugih dobrih listov na razpolago. 3. Varčni odsek s »Čebelico«, katera ima 15.042 K vlog. 4. Veselečni odsek, kateremu je duša gdēna. Hedvika Preglej s svojo neumorno požrtvovalnostjo, kar ji Bog stotero poplačaj, nam od časa do časa prireja zdrave in podučljive predstave. Potem je še 5. pevski odsek, kateri nastopa na mesečnih shodih, ob procesijah in veselicah v prostorih, kjer se shajamo. Tako skušamo po svojih močeh delovati v duhu Marijinem v svoj večni in časni blagor. — Dne 31. januarja se je preselila v večnost vzorna Marijina hči Frančiška Durjava. Bila je skoraj vedno bolehnā, a znala je, da tu ni prava domovina Marijinih otrok in mirno-udano je trpela ter darovala v prid svoji duši. Upamo, da se že pri svoji Materi veseli, saj je izdihnila, klicaje Njo: »Marija, pomagaj! Marija, pomagaj!«

Renče. Naša dekliška Marijina družba, pravzaprav družbica, le prav počasi raste. Ko je bil sv. misijon, se je slišalo, da se vpiše mnogo novih družbenic; toda ostalo je vse večinoma le pri govorici in obljubah. Le nekaj novih se je oglasilo. Čast jim! Čemu bi imeli tak strah pred ljudmi? Krčmarji, na

čelu seveda župan, pridno prireajo plesne ter tako mladino, da, še mlečnozobe otroke, begajo in odvrtaajo od cerkve, molitve, seveda tudi od Marijine družbe. Čast premnogim dekletam, ki niso šle pustno nedeljo na ples! Večinoma so ta dan drle tja 15- do 16letne deklice, oziroma otroci. Kje so bili starši? — Pač bi bilo prav, da bi enkrat država ali dežela naložila visok davek, oziroma takso na javne plesne na Goriškem. Pri teh plesih žanjejo le krčmarji! Resnica je: Pri javnih plesih večkrat sleparijo fantje drug drugega, sinovi in hčere svoje starše, godci plesavce in plesavke, — krčmar pa vse skupaj!

Vrhpolje pri Vipavi. Kako se giblremo? Nimamo še sicer ustanovljenih posameznih odsekov, a vendar delujemo popolnoma v njih smislu. Skrbimo za razširjenje molitvene ure, katere se tudi same udeležujemo pridno vsako nedeljo in praznik, za glasno molitev in poklekovanje pred Najsvetejšim ter lepo vedenje v cerkvi in zunaj nje. Gojimo lepo petje, priporočamo in razširjamo dobro časopisje, pa tudi same pridno beremo, nismo sicer posamezne naročene, a vendar imamo na razpolago več lepih cerkvenih listov, kakor tudi več iztisov »Bogoljuba« v k. s. izobraževalnem društvu, v katerega smo skoro vse vpisane. Skrbimo tudi za večkratno prejevanje sv. zakramentov ter da tudi pri skupnem sv. obhajilu nobene ne manjka, in za izpolnjevanje posameznih dolžnosti. Spremimo tudi vsako, ki gre k poroki; tako smo tudi ta predpust našo dobro sestro Ivano Premrl spremili. Svatba se je vršila po želji našega nadpastirja z veseljem, ločenim od posvetnega šuma, v krogu ožjih prijateljev.

Iz Mengša. Večkrat se sliši ugovarjanje zoper Marijine družbe, da nič ne koristijo in da tisti niso nič boljši, ki so v Marijinih družbah, od drugih. Samo en zgled. Po tukajšnih gostilnah so se vršile predpustne veselice. Udeležba od strani deklet je bila prav slaba. Ravno, ker te ne prihajajo na plesne veselice, dajejo s tem lep zgled drugim ter je s tem zabranjena priložnost k grehu. Živ dokaz za lep uspeh Marijinih družb! — T. R., kongreganist.

Iz Cerkelj na Dolenjskem. Naša Marijina družba, zlasti dekliška, se prav pridno giblje. Preteklo leto si je omislila novo zastavo, katero so na praznik presv. Rešnjega Telesa slovesno blagoslovili g. dekan iz Leskovca. Od 17. do 19. avgusta 1909. priredila je skup-

no božjo pot k Mariji Pomagaj na Brezje, po božičnih praznikih, od 26. do 30. decembra minulega leta, pa je imela duhovne vaje, katere so vodili g. pater gvardijan Ladislav iz Celja. Bog daj svoj blagoslov!

Kropa. Lep dan za naše Marijine družbe je bil 19. decembra pretečenega leta. Gospod glavni vodja Marijinih družb je sprejel 15 mladih fantov v skoro že razpadlo mladeniško Marijino družbo in 8 deklet v deklško Marijino družbo. S svojimi navdušenimi govori je zelo poživil naše Marijine družbe. Dal Bog, da bi veselje in navdušenje za Marijo tako kmalu ne ponehalo. — Govor za družbo treznosti kaže lepe uspehe. Vpisali so se skoro vsi fantje Marijine družbe v družbo treznosti. Za to družbo se kaže veliko zanimanja, tako da šteje družba treznosti že čez 50 članov, brez šolarjev, nekaj tudi popolnih.

Šmihel pri Šoštanju. Naša Marijina družba obstoji nad eno leto. V preteklem letu dne 8. decembra je bil blagoslovljen kip Marijin, ki ga je kupila neka dobrotnica Marijini družbi, kar ji naj Bog tisočero poplača, ta dan je bil tudi sprejem novih udov v družbo, sploh je bil praznik Brezmadežnega Spočetja slovesno obhajan. Ker je pa vsak začetek hud, torej tudi me nismo prvo leto še Bog vé koliko storile, ampak dosedaj delujejo v deklški družbi trije odseki: časnikarski, pevski in evharistični, ki je bil ustanovljen na dan skupnega sv. obhajila na god svete Neže. — Mladeniče še obdaja strah pred Marijino družbo in jih dosedaj še ni veliko v družbi.

Središče. Ne mislite, da mi spimo, čeravno se nismo takoj oglasili, ko ste nam priporočili: »Snujte odseke!« Še nam ne veljajo besede »Lahko noč« in »Dobro spite!« Posebno odkar imamo novega voditelja č. g. kape-lana Kuhar-ja, se je nekoliko vzbudila naša nekliška Marijina družba. Nauke in zborovanja imamo redno vsak mesec. Pa tudi nekatere odseke imamo. Ustanovile smo si časnikarski odsek. »Bogoljuba« imamo že precej iztisov. Odsek za lepšanje cerkve in čiščenje najsv. Zakramenta pa smo že prej imele. Kar se pa tiče glasne molitve, no, s tem se pa še ne moremo pohvaliti. Sčasoma se bomo že privadili. Morda pa vprašate: »Kako pa je kaj z družbo treznosti?« Ej, te bi tudi pri nas bilo potreba. Naša dekleta tudi rada včasih malo vinca pokusijo. Samo začetki je treba malo bolj odločno, ne samo priporočati. Če se nam posreči še ta odsek ustanoviti, tedaj Vam že sporočimo.

Iz Tržišča na Dolenjskem. Naša deklška Marijina družba vrlo napreduje. Članice

pridno in z vnemo prejemajo sv. zakramente. Shodov se udeležujejo polnoštevilno. Doslej znaša število sprejetih 80, novink pa se je v štirih mesecih oglasilo 65. Lepo število v tako kratkem času! Slovesen sprejem novih članic se bo vršil v majaiku. Takrat dobi družba novo zastavo, za katero dekleta prav marljivo zlagajo. V dveh mescih so nabrale 300 K. — V tem letu je družba tudi zgubila eno tovarišico. Umrla je J o Ź e f a M o č n i k v najlepši dobi. Tovarišice so ji napravile lep sprevod. Pri grobu so ji lepo zapele par žalostink v slovo. — Število »Bogoljubov« je letos naraslo, dasi je »Bogoljub« poskočil za nekaj vinarjev. Upamo, da se v kratkem število naročnic še bolj zviša.

S Prihove. Na praznik Marijinega čistega spočetja obhajale smo obletnico Marijine družbe. Imele smo sv. mašo in skupno sveto obhajilo z nagovorom. Srečnejšega dneva ni, kakor je bil dan prvega sv. obhajila in dan, ki smo prvikrat klečale z Marijino svetinjico pred njenim oltarjem. Silno je bil za nas vesel ta Marijin praznik naše obletnice. Klečale smo pred njenim oltarjem z bliščecimi svetinjcami in držale goreče sveče v rokah. In tam ji obljubile, da hočemo biti naši nebeški Materi večno zveste.

Iz Sežane na Krasu. V teku preteklega leta je bilo par izključenih, nekaj jih je samih odpadlo. A to so bile le suhe, trhle veje, nevarne tudi drugim, zato ne žalujemo za njimi. Zato je pa zrno ostalo čvrsto in zdravo, da lahko kljubuje tudi najhujšim viharjem. — V decembru nas je zapustila gdčna Ivanka Rabič. Z njeno izgubo zadel je družbo hud udarec, ž njo so izgubile članice svojo najboljšo sestro, družba najmarljivejšo delavko v vrtu Marijinem. Da se je družba ustanovila, je imela ona največ zaslug. Ves čas svojega bivanja v Sežani trudila se je za procvit družbe, kakor pridna čebelica v poletnem času. Zastavo, kakoršne ni na daleč, kras cerkvi in ponos družbi, je napravila ona in sicer brezplačno. O ne, — Marija, za katero ni štedila ne dela ne počitka, ji bo gotovo obilno poplačala. Marijin oltar, posebno v majniku, bil je prava krasota po njeni zaslugi. Nobena pot, nobena težava, nobena izguba časa je ni zadržala, kadar se je šlo za olepšanje tega oltarja. Pri vseh slovesnostih, pri vseh društvenih veselicah je ona sodelovala — vse vodila njena spretna roka. Ni čuda, da jo je ljubila in visoko spoštovala ne samo družba, ampak tudi vsi drugi. S svojo uljudnostjo in izvanredno prijaznostjo združeno z moškim nastopom pridobila si je ugled tudi pri nasprotnikih družbe. In teh ni bilo malo.

Bili so hudi časi in zdelo se je, da se je sam pekel zaklel, da uniči in ugonobi družbo. A vendar, hvala Bogu, zmagala je dobra stvar, in družba je izšla iz tega boja še bolj čvrsta, pogumna in odločna. Tudi pri tem je veliko pomagala naša Ivanka. Povsod je bila zraven s svojim nasvetom, tolažila žalostne, vlivala poguma obupajočim in omahujočim, za vsakega je imela polno tolažilnih in bodrilnih besed. Zato smo jo pa tudi zares iskreno ljubili in visoko čislali. Hudo nas je zadela novica, da nas zapusti, — a tolažile smo se, da je to volja božja. Pred odhodom smo se še enkrat zbrale, da vzamemo slovo od nje. Ena izmed nas se ji je lepo zahvalila za vse njeno požrtvovalno delovanje in skrb, katero je vedno gojila do družbe, nakar smo ji podarile krassen prstan z vdelanim sv. razpelom. Zahvalila se nam je v ganljivih besedah, vspodbujajoč nas k nadaljni vstrajnosti, neomahljivosti in odločnosti. Solznih oči in z novo navdušenostjo navdane smo se ločile.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Ne morem vam popisati, dragi bravci, velikega veselja, katero smo občutili dne 8. decembra. Praznovali smo kar najbolj slovesno najlepši praznik Marijin, namreč praznik njenega Brezmadežnega Spočetja. Zjutraj med slovesno sveto mašo so pristopile skoraj vsa dekleta k sv. obhajilu; od teh je bilo okoli petdeset belo oblečenih in ovenčanih. Nato je sledil cerkveni govor, v katerem so nam velečastiti g. kaplan Ratej podali mnogo lepih navkov. — Popoldne ob 1. uri je bilo slovesno sprejetih čez 200 deklet v Marijino družbo, katera se je tukaj pred kratkim ustanovila. Po molitvi, s katero smo se vse slovesno posvetile preblazeni Devici Mariji, so nam veleč. gosp. župnik prebrali pravila Marijine družbe in nas spodbujali, da naj po njih tudi živimo in tako skrbimo za svoj časni in večni blagor. Potem smo kleče poljubile in sprejele blagoslovljene svetinje, katere sta delila veleč. gg. župnik in kaplan. Na zadnje so nas veleč. g. kaplan Ratej še kratko opozarjali na nauke, katere smo slišali zjutraj, in nas opominjali, da naj ostanemo stanovitne v svojih dobrih sklepih in naj se ne damo premotiti od zapeljivega sveta. Potem so sledile Lavretanske litanijske z blagoslovoma in lepa slovesnost je bila končana.

Tržič. Že nedavno smo obljubili poročati o odsekih, ki smo jih nameravali ustanoviti v družbi. Sedaj jih imamo in sicer odsek za olepševanje cerkve; odsek za petje in sicer ob nedeljah pred uro, med uro in po uri sv. R. T., ki se moli precej po krščanskem nauku. Molitev in petje je toliko pomoglo,

da verniki v velikem številu ostajajo pri uri; odsek za razširjenje družbe treznosti ter odsek za razširjevanje dobrega berila. — Družba je imela na dan svoje druge patrone sv. Neže sveto mašo, pri kateri so družbine pevke prvič nastopile na koru. — 30. januarja je nastopila družba prvokrat javno na odru v prostorni dvorani pri Bastelnu. Na sporedu je bilo petje, govor gospoda voditelja, igra »Štiri želje«, deklamacija »Sreča Marijinega otroka« ter igrokaz »Marijin otrok pred nebeškimi vrati«. Vse članice, tako pevke kakor deklamovalke in igralke so vrlo dobro rešile svojo nalogo. Koncem zadnjega prizora so družbine pevke zapele prelepo himno Marijine družbe. Dvorana je bila polna najodličnejšega občinstva. Tudi okoličani so prihiteli k igri, dasi je bilo vreme dokaj neugodno. 2. februarja smo imele skupno sveto obhajilo, popoldne ob 2. uri je imel gospod župnik kratek nagovor nato je slovesno sprejel ob navzočnosti č. g. župnika v p. Primožiča in obeh gg. kaplanov 14 novih članic. S petimi litanijami in zahvalno pesmijo se je končala lepa slovesnost. Priglašeni so zopet nekaj novih kandidatkinj za družbo. »Bogoljubov« prihaja k nam nad 80. Družba šteje sedaj 105 rednih članic.

Škocijan pri Turjaku. V družbo treznosti je pristopilo 41 udov, med temi šest popolnih abstinentinj. Skoraj nova farna cerkev, sezidana pred tremi leti je letos popolnoma poplačana. Vse se je plačalo s prostovoljno miloščino. V cerkvi je nov križev pot in prižnica. Posebno lep je naš družbeni oltar Matere božje.

Gregorska dekleška Marijina družba je prejela od 25. januarja t. l. umrlega ključarja Antona Marolta lep dar, 500 K. Toda družba je ta posvetni dar povrnila z duhovnimi dobrotami. Opravila je za svojega dobrotnika, ko je bil še živ skupno eno uro molitve za srečno smrt, katere je bil blagi dobrotnik tudi deležen. Ko je umrl, je družba zanj opravila uro molitve za duše v vicah. Vsaka članica je družbeni molitvi dodala še molitev za dobrotnika, po njegovi smrti pa vsaka zanj darovala sveto obhajilo in križev pot. Tako si je pokojnik, ki ni imel telesnih otrok, izvolil duhovne hčere, ki so že in bodo še mnogo storile za mir in pokoj njegovi duši. — Tudi letošnji predpust je stopila ena članica Marijine družbe v zakonski stan z Marijinim sinom iz velikolaške župnije. Pa ne bojte se, g. urednik, saj Vam ne bom popisoval poroke, samo eno posebno reč bi rad omenil. Pri nas namreč izročimo vsaki Marijini hčerki, kadar se omoži, veliko in lepo

spominsko diplomu, krasno tiskano, z umetno podobo presv. Družine ali poroke Marijine in sicer zato, da je novi gospodinji v vedni opomin na njena lepa mlada leta in opomin, da naj tudi ona tako vodi svoje otroke, kot je bila sama v mladosti in da je spominska diploma nravnostno spričevalo gospodinji-materi pred vso družino, posebno pred otroci.

Iz Maribora. V baziliki Matere milosti je imela Marijina družba vaje od 6. do 9. februarja pod vodstvom č. P. Pristova iz Ljubljane. Govorov je bilo pet slovenskih in pet nemških; udeležba je bila mnogoštevilna, okoli 500 deklet. Hvala č. o. Kalistu gvardijanu za trud, da so nam oskrbeli toliko duhovnih dobrot. Posebno pa smo hvaležni č. g. misijonarju za ganljive govore, Bog daj obilo uspeha!

Družba Marijinih otrok v stolni župniji je imela od 5. do 7. februarja duhovne vaje pod vodstvom č. g. misijonarja J. Flisa, superiorja od sv. Jožefa v Studencih.

Marijanska moška kongregacija se je ustanovila v Mariboru v cerkvi sv. Alojzija za tri župnije skupaj. Začetek je majhen, pa le pogum možje in fantje! Na praznik Marijinega oznanenja bo kanonično vpeljana in se bodo udje sprejemali. Zdaj imamo do velike noči vsako sredo ob pol osmi uri zvečer skupno molitev in govor potem pa posvetovanje. Pri na je potreba velike požrtvovalnosti, ker moški smo malo goreči za božjo čast, in zato se širi in razvija protestantizem po našem mestu. Treba se bo odločno zoperstaviti, ker smo daleč zaostali za drugimi družbami. Zato bomo od zdaj naprej začeli pri možeh, posebno pa pri mladeničih iz celega mesta. Potem pa pridejo žene na vrsto, tako da bo vse začelo novo življenje.

Od Sv. Lenarta nad Škofjo Loko. Med naročniki upamo, da nismo zadnji, a med dopisovalci smo prav blizu konca. Pa to stori le skromnost, da molčimo čeprav se dobro gibljemo po navodilih tvojih, dragi »Bogoljub«. V izobraževalnem društvu imamo knjižnico, ki šteje čez 200 knjig, ki jih fantje in dekleta Marijine družbe prav pridno prebirajo. Društvo prav dobro napreduje. Lansko leto smo ustanovili apostolstvo svetega Cirila in Metoda, zapisalo se je veliko udov. Da društvo ne spi ampak živi in se pridno giblje, pričajo odseki. Pri zadnjem shodu smo ustanovili izseljeniški in treznostni odsek, ki smo ga zelo potrebni, pa tudi abstinenčni krožek.

Naznanilo ponočnim častivcem presveta Rešnjega Telesa v Ljubljani. — Ponoči med 3. in 4. marcem bodo možje in mladeniči molili presveti Zakrament v cerkvi sv. Jakoba. Molila se bode šesta ura: Češčenje svetih ran in svetega obličja Jezusovega. — 17. marca t. j. pred praznikom žalostne Matere Božje, bodo moški častivci skupno molili Najsvetejše eno uro, in sicer od 8. do 9. ure v Križankah. Molila se bode deveta ura. — 24. marca t. j. veliki četrtek na petek bodo zopet moški izvanredno molili presveto Rešje Telo v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Molila se bode pred polnočjo 23. ura: za veliki četrtek po polnočji pa 24. ura: za veliki petek. — Prav uljudno se vabite možje in mladeniči, da se v obilnem številu udeležujete molitvenih ur.

Visoko nad Kranjem. Pred nekaj leti so se iz raznih krajev zbirali romarji v naši prijazni cerkvi sv. Vida na Visokem. V stranskem privilegiranem altarju je podoba Marije sedem žalosti, katera še danes deli razne milosti. Mnogi verniki še danes visoko cenijo oltar blažene Marije sedem žalosti, v dokaz služi to, ker je še sedaj na tem oltarju letno nad 150 sv. maš branih. To naj bode tudi onim priporočeno, kateri do danes še ne vedo ceniti imenovanega oltarja. Pri njem je bilo že brez števila vernikov potolaženih, prejeli so razne milosti. Posebno je dobro, za kogar je po smrti na tem oltarju brana sveta maša, ker je v to privilegiran oltar z različnimi odpustki združen. Naj ne izostane zahvala vsem onim, od katerih darila smo prejeli na oltarju v minulem letu! — Ključar.

Renče. Po dolgih letih smo tudi pri nas obhajali od 16. do 23. januarja sv. misijon. Vodili so ga pa čč. oo. lazaristi iz Ljubljane. Ljudstvo se je celi teden udeleževalo polnoštevilno vseh pobožnosti. Prav veličastna pa je bila procesija ob sklepu sv. misijona. Toliko ljudi že zlepa ni bilo zbranih v naši cerkvi. Veliko pa jih je moralo ostati zunaj cerkve. Le malo je tistih, ki so sv. misijon gledali po strani in se niso hoteli udeleževati pobožnostij. Zakaj pač ne? Kakor povsod, imajo tudi pri nas nekateri čudne pojme o misijonih; druge pa zadržuje njihov napuh, da niti pri takih izvanrednih pobožnostih nočejo v cerkev. Liberalci se seveda niso mogli drugače znositi nad misijonom, kakor tako, da so v liberalnem »Primorcu« lagali, koliko sto kron ljudskega denarja je misijon požrl. Sram jih bilo! Vsak otrok vé, da je to nesramna laž in hudobno hujskanje!

Salt Lake City v Ameriki. Blagovolite sprejeti par vrstic v nam dragi »Bogoljub« iz

daljne tujine! Najpoprej me veže dolžnost, da se zahvalimo za »Bogoljube«, izrekamo zanj natoplejšo zahvalo. Poročam dalje, tudi tukaj v Salt Lake City je krasna stavba katoliške cerkve, ki je bila leta 1909 blagoslovljena. Ko pridemo k sveti maši, se vidi, da je tudi tukaj v tem mormonskem mestu veliko število dobrih kristjanov. Prav lepo je prisostvovati pri službi božji; a žalibog, da ne moremo vsako nedeljo k sv. maši, ker smo oddaljeni od cerkve. Tudi svete zakramente ljudje prav pridno prejemajo. Pozdravljeni v domovini!

† Luka Skaza; zgled dobrega kristjana.

Dopis iz Ptuja.

Zopet nam je neusmiljena smrt pobrala pobožnega in delavnega moža, skrbnega očeta svojih otrok in zvestega Marijinega častilca, Luka Skaza. Rojen je bil dne 16. oktobra leta 1832 v Slovenji vasi župnije Sv. Martina na Hajdinu. Stanoval je mnogo let v občini

Krčevina, župnije Sv. Petra in Pavla v Ptuj, kjer je umrl dne 13. decembra 1909. Lepo število župljanov se je udeležilo spreveda. Skaza ni znal pisati in brati, ker ni v mladosti hodil v šolo. Njegova molitvena knjiga je bil sveti rožni venec, ki ga je rad molil vsepošodi. Bil je skrben oče svojih otrok, ki jih je lepo v krščanskem duhu vzgojil in vsem pripomogel do poštenega kruha. Zgledna rodbina lepo obhaja prve petke mescu. Zmirom je eden ali drugi pri skupnem svetem obhajilu med sveto mašo. Torej zvesti častilci in častilke presvetega Srca Jezusovega in Marijinega. Tudi Luka je rad prav pogosto hodil k sveti spovedi in k svetemu obhajilu. Bil je tudi zvest Marijin častilec in rad hodil na božje poti. Posebno k Materi Božji na Svete gore pri Sv. Petru, tje kaj je šel 40krat, zadnjič kot 65 let star mož. To je daljna božja pot; od mesta Ptuja na Svete gore se računi okoli 20 ur hoda in nazaj toliko. Torej je naredil veliko stopinj k večji slavi božji v čast Marije in za pokoro svojih grehov.

Književnost.

Pastirski list knezoškofa ljubljanskega se dobi v »Katoliški Bukvarni v Ljubljani« natisnjen v priročno knjižico. Pastirski list je sestavljen na podlagi papeževe okrožnice z dne 20. decembra 1905 in govori 1. o svetem Rešnjem Telesu sploh, 2. o svetem obhajilu in 3. o pogostem svetem obhajilu. Pristrčna beseda, resni opomini, temeljita razlaga in jasni dokazi zbrani v tej knjižici gotovo ne ostanejo brez sadu in ima knjižica trajno vrednost. Knjižica obsega 54 strani in velja samo 20 vinarjev.

Šmarnice lurskega romarja. Spisal F. S. Šegula. Tiskala Cirilova tiskarna v Mariboru. Ker nameravamo letos romati v Jeruzalem, zato bodo te šmarnice letos posebno primerne. Kakor so se pred dvema letoma, ko smo romali v Lurd, brale lurske šmarnice, in so na ta način v duhu romali v Lurd vsi Slovenci, tako naj bi bilo tudi letos z jeruzalemskim romanjem. Zato je želeli, da bi se letos brale te šmarnice po vseh

slovenskih župnijah. In zato letos niso izšle nobene druge nove šmarnice. I'a tudi za privatno branje bodo dobro služile. Vabljuje so posebno zato, ker se zelo razlikujejo od drugih šmarnic s tem, da obravnavajo predmet, o kakršnem se nikdar drugokrat ne bere v šmarnicah. Knjigo razsvetljujejo tudi nekatere slike iz Svete dežele. — Dobiva se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Karol Florianovo knjigarno v Kranju je prevzelo »Katol. tiskovno društvo v Ljubljani« na svoj račun, in jo bo vodilo pod naslovom »Knjigarna Ilirija« prej Karol Florian«. Nova podružnica je podrejena vodstvu **Katoliške Bukvarne v Ljubljani** in so sedaj vse knjige, ki jih naznanja »Katoliška Bukvarna« na razpolago tudi v Kranju. Dobe se tudi raznovrstne pisarniške potrebščine, devocijonalije, šolske knjige, molitveniki itd. Za Kranj in okolico je ta naprava gotovo velike važnosti in pomena.

Listnica uredništva. Danes nisem napisal opazk k nekaterim dopisom, dasi bi bil rad, pa nisem utegnil. — M. S. Podgorje pri Kamniku: Pismo prejel. Kar je dobrega, me veseli, kar slabega, žalosti. Zadnjič nisem mogel z vsakim posebe govoriti, dasi bi bil

rad. Pozdrav vsem Podgorcem! Koliko Vas je že abstinentov? Posnemajte Šmarčane! — Maribor: Nič se ne vznemirjajte! Vsak sme povedati svoje misli in želje glede »Bogoljuba«. To nas nič ne žali. Seveda ustrezemo, kolikor pač moremo.

kvi; d) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi ali črni škapulir; tisti, ki nosijo črni škapulir žalostne Matere božje, pa morejo poleg navadne molitve v namen svetega očeta moliti še 7 očenašev in 7 češčenamarij za duše v vicah; f) udom družbe krščanskih družin.

30. Sreda. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

V molitev se priporočajo:

Javne zadeve: Sv. oče in njegovi nameni. — Srečna izvolitev tržaškega škofa. — Versko življenje v Trstu, posebno med Slovenci. — Sedanje postne pridige v Trstu. — Versko življenje in cerkvene razmere med Hrvati. — Katoliška cerkev v Bosni. — Zedinjenje razkolnikov. — Misijoni med pogani; Japonsko in Kitajsko. — Več smisla za misijone. — Naši izseljenci. — Treznostno gibanje.

Zasebne zadeve: Neka družina iz konjiške dekanije za medsebojni mir in ljubezen. — Neki mladenič za zdravje in potrpežljivost. — Neka družina za zdravje in srečo pri gospodarstvu. — 22 letni mladenič že 9 let gluh za ozdravljenje. — Za edinost in ljubezen v neki družini. — Nekdo v veliki potrebi in težavah. — Neka Marijina hči prosi Marijo dobrega sveta v neki osebni zadevi.

Zahvale.

Za razne od Boga prejete dobrote se zahvaljujejo: A. Legat na Dovjem. — A. in F. Adamlje iz Gombišč. — A. P. z Rodice pri Mengšu. — M. Rupnik iz Črnega vrha. — T. Kovačič, Norički vrh pri Radgoni. — V. K. iz Artič. — K. P. iz Ljubljane. — J. Vrhovec s Proseka pri Trstu. — F. Oswald v Rudolfovem.

Zahvala za zdravje.

Bil sem zelo bolan na nogah. Vse, kar sem poskusil v ozdravljenje, mi ni nič pomagalo. Spomnim se pa iz let svoje mladosti, da so se ljudje pri bolečinah v nogah priporočali sv. Peregrinu. Priporočil sem se mu tudi jaz, dal za eno sv. mašo na Brdu na čast temu svetniku, in takoj je začela bolezen odnehati in v kratkem sem bil popolnoma dober. Po dolgem času, ko vidim, da se mi bolezen več ne povrne, se s tem očitno zahvaljujem Bogu in sv. Peregrinu za povrnjeno ljubo zdravje.

M. Grčar v Kamniku.

Darovi.

Za Detinstvo: g. Josip Borštnar 34 K 17 v.

Za neko cerkev: g. Marija Hrastar, Trebnje 2 K.

Za gobovce: neimenovan iz Rečice 100 K.

Za zamorčke: neimenovan 30 K; g. Ana Hočvar, Velike Lašče 60 K.

Za stradajoče bolgarske revčke: gosp. Jakob Rupane, Gotovlje 10 K.

Za bolgarske in bosanske misijone: g. Marija Štampfel 4 K; Helena Koman 2 K; Jož. Zaloker, Mengeš 3 K 83 v; neimenovan 2 K 40 v.

Za najpotrebnejše misijone: iz Postojne 2 K; neimenovan 3 K; g. Ida Elletz, Maribor 2 K 50 v; Gregor Jerolič 1 K; neimenovan 10 K.

Za razširjanje sv. vere: preč. župni urad Črni vrh nad Idrijo 60 K.

Za dom vajencev: neimenovan 4 K; g. Ivana Martinčič, Dolenjavo 2 K.

Za Bosno: neimenovan 5 K.

V dobre namene: neimenovan 20 K.

Za kitajski misijon: g. J. Hrstnik, Topolšica-Šoštanj 70 K; neimenovan 10 K.

Za cerkev Široki-Breg: vlč. gosp. Anton Šturm, župnik, Brdo pri Šmohoru 2 K; župni urad Medgorje 6 K 54; vlč. g. Alojzij Hutter, župnik v Št. Lipšu 20 K; neimenovan 6 K; vlč. g. župnik Fr. Kepec 5 K.

Za odkup kitajčkov: g. Jož. Pezdevšek, Šmarje pri Jelšah 31 K; g. Ivan Dogan, Ljubljana 30 K.

Za sv. Petra Klaverja družbo: neimenovan iz Rečice 100 K; Janez Jenko, Smlednik 2 K; neimenovan 10 K.

Za „Kres“ v Gradcu: vlč. gospod župnik Franc Kepec 5 K.

Za misijonske sestre v Bosni: neimenovan 50 K.

Za Bolgarijo: neimenovan 50 K.

Za brat. sv. R. telesa je dala župnija Hinje 38 K 38 v in ne samo 7 K, kakor je bilo zadnjič po pomoti navedeno.

Za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani: Marjeta Mihelčič nabrala 16 K; dva neimenovana 300 K; iz Kozjega 6 K; Lucija Erzin 20 K; Marija Perko 30 K; Antonija Pfajfar 5 K; vlč. g. Jamnik, duh. svetnik 25 K; zbirka v Žalcu 228 K; † gospa Suppan Ana 200 K; gospa Solivan s hčerjo 50 K; Milavec Jak. in Mar. 40 K; Janez Zorman 30 K; neimenovani 106 K; Trebič Peter 6 K 20 v; mnogi drugi manjše darove; Ivan Klemen, Špitalič 5 K; Gregor Jerolič 2 K; s Sv. Križa pri Trziču 7 K; Marija Kos v Št. Janžu 20 K; vlč. g. župnik Gr. Jakelj 200 K; gvardijan Barbara 20 K; Josip Zupančič 10 K; Neža Žepič 20 K; Marija Černe 20 K; vitez Guttmannsthal 50 K; neimenovan 100 K; g. dr. Kortšlak 100 K; Peter Trebič nabral 7 K 20 v; z Dobrove (K. Planinšek) 15 K 60 v; Štefan Jagodic 50 K; Pavel Srebernič, Solkan 8 K; delavke tobačne tovarne 75 K 80 v; P. Hilarij, kapucin 5 K; zbirka v Št. Martinu pri Gorici 260 K; iz Amerike (Kanada) 46 K; Miklavc, Žalec 10 K; mnogi drugi manjše darove.

Za bratovščino sv. Dizma (za duše v vicah): Č. g. P. Zajc, katehet v Škojli Loki 31 K 88 vin.

Za cerkev na Širokom Brijegu v Hercego: vini: Biskup Jeglič 50 K; J. P. 2 K; J. Flis 20 K; K. Čerin 2 K; Stift Einsiedeln 9 K 52 vin.; dr. F. S. 10 K; po J. Štofli, župnom upravitelju u Soči, Prim., 3 K; po M. Sajetu, župniku v Štangji, 24 K; po J. Plantariču, žup. v Dobrovi, 30 K; po župnem uradu Komenda 35 K; po U. Wedenigu, župn. v Pischldorfu, 2 K; J. Vidovič, kanonik, Celovec, 20 K; N. M. F., Mengeš, 20 K; po J. Meršoli, žup. u Retečah, 14 K; Benediktinci iz Gurka poslali su crkvenog ruha. — Darovateljem srdačna hvala!

Ustanovljeno 1842

Telefon šte. 154

Priporočava prečasti duhovščini in p. n. občinstvu vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznано reelno fino delo in najnižje cene. Prekupcem posebno priporočava **oljnate barvev pločevinastih puščicah**

Tovarna
oljnatih barv, lakov in firnežev

Brata Eberl

slikarja napisov

pleskarska mojstra c. kr. drž.
in c. kr. priv. južne železnice

:: v Ljubljani ::

Miklošičeva cesta 6
za frančiškansko cerkvijo
Delovanje z elektr. močjo

Dekoracijska, stavbinska in
:: pohištvena pleskarija ::

Trgovina z oljnatimi
barvami, laki in firneži ter z vsemi v
to stroko spadajočimi
:: predmeti ::

Delavnica je v Igriški ulici 8

Ceniki na zahtevo

3461 (1—)

Ceniki zastonj

Denarni promet do 31. decembra 1908
čez 72 mil. jonov kron.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

Stanje vlog dne 31. majnika 1909
čez 20 milijonov kron.

Ljudska posojilnica

registrirana zadruga
z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta šte. 8, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za Frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4 in pol odstotkov brez kakšnega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakega vloženih 100 kron čistih K 4.50 na leto.

Lastna glavn.
K 420.537.92

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadržnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice senjulant. eskomptirajo.

Dr. Ivan Šušteršič, predsed. Josip Šiška, stolni kanonik podpredsed. Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu n L. Fran Povše, vodja, graščak, državni in deželni poslanec. Anton Kobi, posestnik in trgovec, Breg p. Bt. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trg. in obr. zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blaginjak „Ljudske posojilnice“. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Šlibar, zapnik na Rudniku.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohišvene oprave, spomeniki iz marmorja, grana ali sijenita, apno živo in ugašeno se dobi pri

3696

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

Kolodvorska ulica

Ljubljana

Ceno Posteljino Perje

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 280, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivega puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega, ali rumenega in let-nanking-bлага

1. pernica vel. 180x116 cm z blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica K 3, 350, 4. — Pernice 180x140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90x70 ali 80x80 cm K 450, 500, 550. Spod. pernica iz gradla 180x116 cm K 13, 15. Razpošilja proti povzetju poštne prosto pri naročilu od 10 K dalje. M. Berger v Dešenici št. 697. Češki les. Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odevah, prevlakah in vsem drugim posteljnem blagu zastoj in poštne prosto.

Opozarjamo

na oglase Katol. bukvarne ter prodajalne K. T. D. prej H. Ničman.

Mladič krščanske hiše išče primerne službe najraje v kakšnem samostanu ali pa v zavodu v Ljubljani.

Naslov pove uprava.

430 1—1

Knjižgoveznic

Katol. tiskov. društva

Ljubljana, Kopitarjeva ul. 6

(poslojpe Katoliške tiskarne)

se priporoča v izvrševanje vseh v knjižgoveško stroko spadajočih del po najnižji ceni

Kri! dosežejo odrasli in otroci, bolni in zdravi. Polovico stroškov prihranite v go-

Moč! spodinjstvu na kavi, sladkorju in mleku, ako pijete SLADIN,

Zdravje! to je dr. pl. Trnkóczyja sladni čaj.

En zavoj velja 50 vin. Dobiva se povsod. Po pošti se naroča najmanj pet zavojev pod naslovom v glavni zalogi.

Lekarna pl. Trnkóczy

v Ljubljani zraven rotovža.

Največja češka tvrdka za nakupovanje cenega posteljnega perja!

1 kg novega, sivega, skubljenega, dobrega gosjega perja 2 K; 1 kg boljsega 2 K 40 v, polbelega 2 K 80 v, belega 4 K, belega skubljenega 5 K 10 v, 1 kg izredno finega snežnobelega, skubljenega 6 K 40 v in 8 K; 1 kg sivega puha 6 K in 7 K; 1 kg belega puha 10 K; najfinejši prsni puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinblaga, 1 pernica 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema blazinama, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkim račjim perjem 16 K, z izredno finim polpuhom 20 K, z najfinejšim sivim puhom 24 K; posamezne pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50 v, 4 K. — Pošilja proti povzetju od 12 K više franko. S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava, Češko. — Zamenjava in franko vrnitev dopuščena, za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko.

15—2

S. Benisch

6. Benisch

„Katoliška Bukvarna v Ljubljani“

priporoča knjige:

Večna molitev

pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Izdaja z velikim tiskom. Cena v trpežni vezavi z rdečo obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.90. — Ta izdaja je tiskana s tako velikimi črkami, kakor ta-le sestavek. Obsega vseh 30 ur pred sv. Rešnjim Telesom, mašne in druge molitve in pa pasjon ali popis Kristusovega trpljenja.

Voditelj v srečno večnost.

Molitvenik. Cena v fini trpežni vezavi z rdečo obrezo K 1.40, z zlato obrezo K 1.80, z vatiranimi platnicami K 2.—. — Ta molitvenik je zelo popoln in obsega na 247 straneh poleg vseh potrebnih — za razne prilike prirejenih molitev — tudi stvarno razlago najpotrebnejših resnic sv. vere. Kljub svoji mnogostranski krasni vsebini pa ima tako priročno žepno obliko, da ga lahko spraviš v vsak žep, ne da bi te količkaj oviral.

Bogu kar je božjega.

Spisal Finžgar. Dobi se v raznih vezavah po sledečih cenah: K 1.—, 1.80, 2.20, 3.—, 4.50, 4.60. — Ta molitvenik je zelo fino opremljen in ima tudi prav majhno pripravno obliko.

Nemščina brez učitelja.

Sestavil dr. Leopold Lenard. Cena K 1.20. — Kdor se hoče naučiti nemškega jezika brez učitelja, naj si omisli to knjigo. To je edino porabna knjiga, saj pravi pisatelj v predgovoru: „Vsakega jezika se je treba učiti in vsako učenje zahteva truda. Knjiga, ki ti obeta, da se boš kakšnega jezika naučil brez truda in v nekoliko urah ali dnevih, laže in te hoče samo goljufati. — Mi ne obetamo, da se boste iz te slovnice naučili nemškega jezika brez truda in pa že v nekoliko dnevih, pač pa, da se ga boste naučili s kolikor mogoče majhnim trudom in v kolikor mogoče kratkem času.“